

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praha číslo
78.180. Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din.

za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje Kocenova ul. 8. Telet št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Nova bitka v Šanghaju

Japonci so vnovič navalili na kitajski del mesta — Gomile mrtvih po ulicah — Panika med prebivalstvom

Šanghaj, 2. februarja. s. 2000 japo-
nskih mornariških vojakov je po litem
topovskem ognju pričelo splošno napa-
d na Capej, čeprav sklenjeno premir-
je še ni poteklo.

Šanghaj, 2. februarja g. Japonci so
danes ob 2.30 popoldne pričeli novo
ofenzivo v Capeju. Pri napadu so upo-
rabljali artiljerijo in strojne puške. Ja-
ponci napad so podpirali s streljanjem
iz topov tudi v šanghajski luki zaslra-
ne japonske križarke. Nad Capejem so
neprestano krožila letala, ki so metala
na mesto tudi bombe. Na cestah leže
cele gomile ubitega prebivalstva. Od-
por kitajskih čet je bil zaradi panike
prebivalstva skoro nemogoč. Naval be-
guncev v inozemske naselbine je bil sil-
no velik. Poveljniki inozemskih čet so
zaradi postopanja japonskega vojaštva
silno ogorčeni in so sklenili, da bodo za-
htevali od Japoncev povračilo za vso
povzročeno škodo. Zlasti nasprotstvo
med ameriškim in japonskim poveljni-
kom se je silno poostilo.

Tokio, 2. februarja d. Mikado je ime-
noval generala Jakahanagija za povelj-
nika japonske vojske v Šanghaju. Novi
vrhovni poveljnik je že odpotoval iz To-
kia.

Šanghaj, 2. februarja. s. Po vestih iz
Nankinga pripravljajo kitajski vojniki
mlično obrambo proti eventualnemu
napadu Japoncev.

Strahoviti prizori v šanghajskih bojih

London, 2. februarja. d. O zadnjih bojih
v Šanghaju se doznajajo naslednje podro-
bnosti: Japonci so zasedli glavni poštni urad
v Šanghaju brez odpora ter takoj namestili
pred njim strojnico. Japonske mornariške
patrolje so streljale na vsako sumljivo ose-
bo. Kitajski strelci so se po japonskih trdit-
vah utaborili v drugem nadstropju hotela
»Astora« na ozemlju mednarodne koncesije.
Japonski mornarji so poslopje obkolili, ga
polili s petrolejem in zažgali.

Japonci so aretirali 300 Kitajcev ter jih
najprej odvedli v veliko poslopje japonske-
ga kluba. Po kratkem zaslišanju so jih zo-
pet priveli na cesto, kjer so jih postavili
v skupino ter pričeli streljati nanje s stroj-
nicami. Ta dogodek se je odigral v nepre-
dvidljivi bližini policijske postaje mednarodne
naselbine v Hongkevu.

Zdi se, da pripravljajo Japonci nove na-
pade z letali na kitajska predmestja, ker je
dobil japonsko prebivalstvo nalog, naj se
izseli. Od tega povelja je prizadeval približ-
no 18.000 Japoncev. Tako med kitajskim ka-
kor tudi med japonskim prebivalstvom v
Šanghaju vlada velika panika.

Včeraj je došlo v Šanghaju le do manjših
bojev. Japonci so vržili zrak nekaj bomb na
mesto. Enkrat so japonski mornarji vdrli
celo v mednarodno koncesijo, vendar pa se
je posrečilo Angležem in Američanom, da
so jih brez preliivanja krvi pripravili k
umiku.

Pariz, 2. februarja. d. Kakor poroča
»Agence Indopacifique« iz Šanghaja, je bilo
v francoski koncesiji izdano povelje, naj se
strelja na vsako tujo četo, ki bi vdrla v na-
selbino.

Japonci zavzeli Harbin

Mukden, 2. februarja. g. Japonci so da-
nes zasedli Harbin, v katerem je bilo le
manjše število kitajskega vojaštva. Pri
spopadu s kitajskimi četami so imeli Ja-
ponci 50 mrtvih in mnogo ranjenih. Kakor
poročajo, se tudi japonski general Sasebe
nahaja na pohodu v Harbin, vendar pa je

kakih 60 km od mesta naletel na močne ki-
tajske oddelke, ki so ga zapletli v bitko.

Za Mandžurijo pride na vrsto Mongolijo

Tokio, 2. februarja. d. V merodajnih
krogih smatrajo kot verjetno, da bo Ja-
ponska razširila svoje vojaške operacije že
v bližnjem času tudi na Mongolijo. Govor-
i se o nameri generala Honja, vrhovnega
poveljnika japonske vojske v Mandžuriji,
da zasede najvažnejše kraje v notranji
Mongoliji. Nekateri vojaški poveljniki se
zavzemajo že dalje časa za ekspedicijo v
Mongolijo. V zadnjem času so tudi ja-
ponske brezžične postaje uvedle obširno
propagando za zasedbo Mongolije, pri čem-
ur so govorniki poudarjali, da ne zado-
stuje le proglasitev Mongolije kot japo-
nske interesne sfere, marveč je treba te in-
terese tudi realizirati.

Realnost in formalnost

Zeneva, 2. febr. d. Vlada Zedinjenih
držav je prejela povabilo glavnega tajnika
Društva narodov, naj sodeluje pri preiska-
vi dogodkov v Šanghaju. Ameriški državni
departement je odgovoril, da so Zedinjene
države pripravljene sodelovati pri prizade-
vanju Društva narodov za poravnavo spora
med Japonsko in Kitajsko, zastopstvo
Zedinjenih držav v preiskovalni komisiji
pa onemogočata dve zapreki. Predvsem
niso Zedinjene države včlanjene v Društvo
narodov, nadalje pa imenovanje komisije ne
temelji na soglasnem sklepu sveta Društva
narodov, ker ugovarja Japonska proti upo-
rabi čl. 15. Vlada Zedinjenih držav se je
zato odločila, da naroči svojemu zastopniku
v Šanghaju, naj izdela poročilo o položaju
v Šanghaju ter ga da generalnemu tajniku
Društva narodov v svrhu preiskave na raz-
polago.

Zeneva, 2. febr. AA. Anketna komisija
sveta Društva narodov odpotuje jutri v
New York, odkoder bo takoj nadaljevala
potovanje na Daljni vzhod.

Nov protest velesil

Tokio, 2. februarja. d. Včeraj je ameriški
poslanik že tretjič protestiral v japonskem
zunanem ministrstvu proti postopanju ja-
ponskih čet v Šanghaju, in sicer zelo eno-
glačno, kakor zatrjujejo v poučenih krogih.
Tudi angleški, italijanski in francoski posla-
niki so se pridružili temu protestu. Ameriški
poslanik je že v obeh prejšnjih protestih
zahteval, naj japonska vlada stori vse, da
se ustavi v Šanghaju sovražnosti.

Stališče Francije

Pariz, 2. februarja. d. Francoski tisk
protestira zelo ostro proti nekaterim ino-
zemskim listom, ki so razširili vesti, da je
Francija zavzela v japonsko-kitajskem sporu
Japoncem prijazno stališče. Izdan je bil
službeni demanti vseh teh vesti, ki poudar-
ja, da je francoski poslanik v Tokiju posre-
doval pri japonskem zunanjem ministru
prav tako kakor ameriški in angleški. Ra-
zen tega je Francija kakor ostale zainte-
resirane države zastopana v diplomatskem
odboru v Šanghaju, ki pošilja Društvu na-
rodov informacije. Francoski vojaški od-
delki na Daljnem vzhodu sodelujejo z osta-
limi mednarodnimi četami pri zavarovanju
evropskih državljanz in koncesij.

Newyork, 2. febr. AA. Francoski posla-
nik je obiskal Stimsona ter demantiral
tendenciozne vesti nekaterih listov, da
Francija podpira Japonsko. Francoski po-
slnik je zagotovil Stimsonu, da se Fran-
cija pridružuje demarši Anglije in Ame-
rike v Tokiu glede nedotakljivosti med-
narodnih koncesij.

Društvo narodov se še vedno posvetuje

**Referat angleškega zastopnika o posredovalnih predlo-
gih Anglije in Zedinjenih držav**

Zeneva, 2. februarja. n. Popoldne ob pol
3. se je danes sestel svet Društva naro-
dov. Seji je predsedoval francoski vojni mi-
nister Tardieu, ki nadomestila obolelega
Paula Boncourja. Takoj spočetka je spre-
govoril šef angleške delegacije na razoro-
žitveni konferenci in bivši minister Tho-
mas. V svojem govoru je naglašal, da smat-
ra angleška vlada za nemogoče, da bi se-
danja situacija na Daljnem vzhodu še delj
časa trajala. V Šanghaju se vrsti spopad za
spopadom in se prav za prav bije vojna,
dasiravno ne uporabljajo te izraza. Član-
i Društva narodov ne morejo ostati ravnodušni, če se to stanje nadaljuje, ker bo
sicer svet izgubil vse zaupanje. Tudi vla-
da Zedinjenih držav gleda na situacijo ena-
ko. Angleška in ameriška vlada sta dali
vedno pristaneke za vse korake v cilju ohrani-
tve miru, ki jih je storilo Društvo naro-
dov. Toda vsi ti poskusi doslej niso rodili
uspeha. Zato sta angleška in ameriška vla-
da sklenili, da storita vse, kar je mogoče,
in pričakuje, da jima bodo v tem sledile
tudi druge vlade. Obe imenovani vladi sta
predložili v Tokiju in Nankingu te-le za-
hteve: 1. preneha naj vsako nasilje in vsa-
ko pripravljane na sovražnosti, 2. čete naj
se umaknejo v šanghajsko cono in naj se
ustvari nevtralna cona, 3. prično naj se po-
gajanja, da se reši spor v duhu pariškega
pakta in resolucije sveta Društva narodov
z dne 10. decembra pretekelega leta.

Nato je minister Thomas prečital izjavo
angleške vlade, ki jo je danes popoldne da-
la, svojemu parlamentu in v kateri izraža

svoje vznemirjenje zaradi dogodkov v
Šanghaju.

Predsednik Tardieu je izjavil v imenu
francoske vlade, da vzame na znanje to
sporočilo, in da se francoska vlada v celoti
pridružuje vsaki akciji za likvidacijo kon-
flikta. Temu sta se pridružila tudi ministri
Grandi in imenu Italije in delegat Nemčije.

Generalni tajnik Društva narodov Erick
Drummond je priporočal, naj počaka svet
DN, predno stori nadaljnje korake, na poro-
čilo odbora, ki se je nedavno sestavil v
Šanghaju in ki ga tvorijo tamošnji konzuli
velesil. Naglasil je, da je prejel iz Šan-
ghaja poročilo, da se ta odbor sestane še te-
kom današnjega dne. Tudi predsednik Tar-
dieu se je pridružil temu predlogu.

Pariški župan

o zblizanju z Italijo

Pariz, 2. febr. AA. Pri povratku iz Ri-
ma je izjavil predsednik pariške občine
François Latour tole:

Na svojem potu po Italiji sem dobil na-
vzlic nekim nesporazumom vtis, da obsto-
ja med Francijo in Italijo podlaga za spo-
razum v gotovih vprašanjih, glede kate-
rih sta ti dve državi naravnost poklicani,
da se sporazumeta. V Rimu manifestirajo
neprikrito simpatije za Francijo. Zele bi
da moje potovanje v Rim doprinee k
ustavitvi sporazuma, ki ga diktirata zdrav
razum in izkušnja ter spomin na skupno
zmagbo.

OTVORITEV SVETOVNE RAZOROŽITVENE KONFERENCE

**Impozantna zunanja slika: po 1200 delegatih je zastopanih 64 držav
z 1.700 milijoni prebivalcev — Hendersonov apel**

Zeneva, 2. februarja s. Svetovna raz-
orožitvena konferenca je bila otvorjena
danes ob 4.35 popoldne. Na zunaj nudi
izredno impozantno sliko. Na konferen-
ci je prisotnih 1.200 delegatov in 400
novinarjev. Velika tribuna za publiko
je bila že več ur pred pričetkom prve
seje popolnoma zasedena. Tudi pred vho-
dom v poslopje so se zbirale velike mno-
žice. Dolge vrste avtomobilov z zasta-
vicami raznih držav so dovajale dele-
gate in druge udeležence otvoritvene se-
je.

V dvorani sedijo zastopniki skoraj
vseh držav sveta. Na sedežih posamez-
nih delegatov so majhne ploščice, na
katerih so zapisana imena delegatov.
Sedeži delegacij so razvrščeni po fran-
coskem alfabetu in pričnejo z Afgani-
stanom. Na obeh straneh dvorane so
prostori za vojaške in diplomatske stro-
kovnjake delegacij. Med delegati je več
znanih ministrskih predsednikov in zu-
nanjih ministrov, mnogo članov nekda-
njega zavezniškega vrhovnega vojnega
sveta in člani raznih generalnih štabov,
ki pa so vsi v civilnih oblekah. Več zna-
nih ljudi, ki so se aktivno udeležili pri-
prav za razorožitveno konferenco, pa
manjka, med njimi zlasti lord Robert
Cecil, Briand in grof Bernstorff. Nepo-

sredno pred sedežem predsednika se na-
hajajo prostori nemških delegatov. Ne-
koliko za njimi so zavzeli svoje prosto-
re Angleži. Poleg njih so sedeži zastop-
nikov Zedinjenih držav. Bolj proti sre-
dini dvorane so določeni prostori za
Francoze in v eni zadnjih klopi sedijo
ruski delegati z Litvinovom na čelu.

Hendersonov otvoritveni govor

Otvoritveno sejo je vodil predsednik in
bivši angleški minister za zunanje zade-
ve Henderson. V svojem otvoritvenem
govoru je naglašal tragično okolnost, da
otvoritvi ženevske konference, ki ima na-
logo, da zagotovi svetu mir, grmijo na
Daljnem vzhodu topovi. Brezpogojno je
potrebno, da vse države, ki so podpisale
pakt Društva narodov ter Briand-Kellogg-
gov sporazum, budno pazijo, da se ohrani
mir. Oba ta dva mednarodna instru-
menta sta postavila dokaj varno mejo
nasilnim vojnim ukrepom, ki jo nihče ne
sme prekoračiti. Toliko bolj važna pa je
postala za svetovni mir sedanja konfe-
renca, na kateri so se zbrali zastopniki 64
držav z 1.700 milijoni ljudi. Vsak dele-
gat se mora zavedati svojih dolžnosti
in svoje odgovornosti do skupnosti.
Uspeh konference bo pomenil pričetek
nove dobe v zgodovini človeštva.

Henderson je v svojih nadaljnjih izja-
vanjih obrazložil pripravljeno delo za

konferenco, ki se je izvršila v okviru DN,
in je nato zaključil z besedami:

»Ves svet zahteva razorožitev! Svetu
je razorožitev potrebna! V naši moči je,
da dejansko vplivamo na razvoj zgo-
dovine. Nad vsemi tehničnimi podatki o
efektivnem stanju naših oboroženih sil,
številu topov, tonaži vojnih brodovij
stoji blagostanje človeštva, bodočnost
naše civilizacije. Narodi pričakujejo, da
jih bomo z našim delom osvobodili nevar-
nosti, ki jo za nje pomenja oborožena-
nje.«

Izvolitev odborov

Konferenca je nato izvolila švica-
skega zveznega predsednika Motto za
častnega predsednika konference. Hen-
derson je bil imenovan tudi za predse-
dnika poslovnega odbora, v katerem so
zastopniki 16 držav. Ta odbor se bo se-
stal jutri popoldne. Nadalje sta bila iz-
voljena dva odbora po pet članov; prvi
bo proučil pooblastila delegatov, drugi
pa se bo bavil z resolucijami, spomeni-
cami in peticijami, ki so jih ali pa še
bodo privatne organizacije preložile
o razorožitvenih vprašanjih. Nova ple-
narna seja konference, na kateri se bo
razpravljalo o razorožitvenih vpraša-
njih, se bo določila šele za kasnejši rok.
Ob 6.20 zvečer je Henderson zaklju-
čil prvo sejo razorožitvene konference.

Hitler kandidira za državnega predsednika

**Ogorčena borba proti Hindenburgu — Med kandidati
bo tudi hohenzollernski princ**

Berlin, 2. febr. d. Nadstrankarski odbor
ki se je osnoval na pobudo berlinskega
nadžupana dr. Sahma, da izvrši priprave
za zopetno izvolitev predsednika Hinde-
burga, se je včeraj popoldne konstituiral
ter je izdal proglas, ki opozarja na velike
Hindenburgove zasluge in poziva nemško
prebivalstvo, naj ohrani edinstvo ter s
spontano manifestacijo naprosi Hinden-
burga, da ponovno kandidira za državnega
predsednika.

Vodja »Stahlhelma« Seldte je sporočil
dr. Sahmu, da ne more stopiti v njegov od-
bor. To njegovo stališče ni naperjeno pro-
ti Hindenburgu, vendar pa »Stahlhelme«
ne smatra dr. Sahma kot primeren osebnost
za tako akcijo, niti ne odobrava nje-

govega načina postopanja.

V političnih krogih je razširjena govori-
ca, da namerava vodja nemških naciona-
lcev Hugenberg postaviti za kandidata ne-
kega člana hohenzollernske rodbine in s
tem spraviti v zadrego Hindenburga, ki bi
mu bilo vsekakor težko kandidirati jrot-
njemu. Hitlerjeva narodno socialistična
stranka bo bržkone postavila lastnega ka-
didata, za katerega se bo pustil, kakor vse
kaže, predlagati od svoje stranke Hitler
sam. Glasilo kapitana Ehrhardta poro-
ča, da si je Hitler na tihem že preskrbel
nemško državljanstvo. Baje ga je vlada v
Thuringenu ali pa v Braunschweigu ime-
novala začasno za državnega uradnika. a
čemer je pridobil nemško državljanstvo.

Heimwehr še ne namerava dati miru

**Major Fey zopet z vso gotovostjo napoveduje revoluci-
jo, ki pa baje ne bo krvava**

Rim, 2. februarja. g. Voditelj avstrijskega
Heimwehra major Fey, je dal dunajskemu
poročevalcu »Giornale d'Italia« senzacio-
nalne izjave o strankarsko političnem pro-
gramu Heimwehra. Fey je izjavil, da je
prišel čas dela; vsako nadaljnje obotavlja-
nje se mora opustiti. Fey je dalje napove-
dal, da bo novi državni udar to pot izšel
z Dunaja. Revolucija mora istočasno iz-
bruhniti v provincinah in v glavnem mestu.
Kar se tiče odnošajev Heimwehra do se-
danje vlade, je izjavil Fey, da Heimwehr
eploh ne more računati na kako podporo

od strani sedanje vlade. Ali se bo vlada
pod pritiskom dogodkov prostovoljno umak-
nila ali pa jo bo Heimwehr prisilila k od-
stopu. Do državljanske vojne ne bo prišlo.
Zmaga Heimwehra ne bo krvava. Novi
heimwehrovski puč bo po izjavah Feyja iz-
bruhnil prej, kakor se misli. Prihodnja
vlada sicer ne bo heimwehrovska, vendar
pa bo obstojala iz oseb, ki podpirajo po-
kret in načela te organizacije. Program no-
ve vlade bo takojšnji razpust parlamenta
in vzpostavitev gospodarskega ravnanja
v Avstriji. Avstrija je točno, da je njeno
prerajanje mogoče le z lastnimi silami.

Pogreb reškega škofa

Reka, 2. febr. ž. Včeraj popoldne so po-
kopali škofa Izidorja Saina. Pogreba se je
udeležilo ljudstvo v velikem številu, pred-
vsem pa so bile zastopane fašistične in
italijanske verske organizacije. Cerkvene
obrede je opravil tržaški škof Fogar, ki je
imel po mrtvaškem obredu tudi nagovor
na ljudstvo. Okrog popoldneva so škofa po-
kopali na reškem pokopališču. Pogreba se
je udeležilo več škofov.

Jorga o pogajanjih z Rusijo

Bukarešta, 2. februarja. AA. Radot po-
roča: Na včerajšnji parlamentarni seji je
predsednik vlade Jorga odgovoril na toza-
devno interpelacijo, da lahko trdi na pod-
lagi gobjenih obvestil, da podpis pogodbe
o nenapadanju med Francijo, Poljsko in
sovjetsko Rusijo niti najmanj ne škoduje
je pravici Rumunije, ki bodo tudi dalje
spoštovane.

V izjavi predstavitelkom tiska je Jorga, ki
je istočasno zastopnik ministra za zuna-
nje zadeve, dejal: V zvezi z vestmi o po-
gajanjih z Rusijo se lahko trdi, da dela
Rumunija solidarno s svojima zaveznički-
ma Francijo in Poljsko, katerih zadržanje
zasluži rumunsko zahvalo.

Vojaška vstaja v Čilu

Pariz, 2. februarja AA. Iz Santiaga v
republiku Čile poročajo, da se je v mestu
Tulcan v republiku Elkvador uprla tamoš-
nja garnizija.

Ukinjenje I. razreda v italijanskih vlakih

Rim, 1. febr. z današnjim dnem je na
številnih železniških progah odpravljen
I. vozovni razred.

Italijanska propaganda v Bolgariji

Sofija, 2. febr. AA. V Sofiji je začel iz-
hajati nov časopis pod imenom »Novi ho-
rizonti«. Časopis izdaja znano italijansko
propagandno društvo »Pro oriente«. Časo-
pis urejuje Stefan Karadžov ter je name-
njen italijanski propagandi v Bolgariji.

Morilca Vasilija Pundeve oproščena

Sofija, 2. februarja. AA. Sofijsko apelaci-
sko sodišče je razpravljalo danes o ložbi za-
radi umora Vasilija Pundeve in njegovega
sluge Stojana Dimitrova. Zagovorniki obto-
žencev so zastopali umenja, da so bili izvr-
šili zapovedani v zadnjem zakonu o amne-
stiji in da morajo biti zato oproščeni. Sodi-
šče je predlog zagovornikov sprejelo in
oprostito Medarskega in Stamenkova.

Bolgarski demanti o pogajanjih z Rusijo

Beograd, 1. februarja M. Službeni bol-
garski krogi kategorično demantirajo
vest, da bi se bolgarski finančni minister
Stefanov sestel v Ženevi s sovjetskim ko-
misarjem za zunanje posle Litvinovom za-
radi vzpostavitve trgovinskih odnošajev
med Bolgarijo in Rusijo.

Finančni zastopnik DN v Bolgariji

Beograd, 2. februarja p. Društvo naro-
dov bo bržkone te dni odposlalo v Bolga-
rijo zastopnika svojega finančnega odbora,
ki bo izvedel anketo o finančnem po-
ložaju v Bolgariji. Menijo, da bo Društvo
narodov zastopal v Sofiji g. Chareau.

Zimski dan Rdečega križa

Beograd, 2. febr. AA. Na sročni seji
širskega centralnega narodnega odbora Rde-
čega križa so razpravljali o akciji za zbi-
ranje prispevkov za splošne potrebe Rde-
čega križa v celi državi dne 6. februarja
t. l., ko se vrši zimski dan Rdečega križa.
Kakor je znano, zbira Rdeči križ dvakrat
letno, to je 6. februarja in 8. junija preko
oblastnih odborov Rdečega križa v vsej
državi prispevke za potrebe Rdečega kri-
ža. 6. februar je zimski dan Rdečega kri-
ža kot dan ustanovitve Rdečega križa pri
nas leta 1876. 8. junija pa je poletni dan
Rdečega križa kot spomin na poroko Nj.
Vel. kralja in kraljice leta 1922.

Bivši načelnik ministrstva za notranje
zadeve g. Vasa Lazarević je poročal na
snojni seji v obširnem referatu o akciji
za zbiranje prispevkov dne 6. februarja.
Glavni odbor je njegov referat sprejel.
Društvo Rdečega križa je zaposleno sedaj
zlasti s podpiranjem pasivnih krajev.
Oblastim in krajevnim odborom Rdečega
križa priporoča glavni odbor, da se s svo-
jim delovanjem pobrigajo za letošnji zim-
ski dan Rdečega križa. Prebivalstvo pa naj
pokaže s svojo podporo, kako močna je
njegova ljubezen do humanitarne ustanove
Rdečega križa. Ker pade 6. februar letos
na soboto, priporoča glavni odbor narod-
nim odborom Rdečega križa, naj izberejo
kak drug ugodnejši dan v februarju za
zimski dan Rdečega križa.

Nov narodni poslanec

Beograd, 2. februarja p. Ker je bil po-
slnec Frankiša Leovac imenovan za dr-
žavnega svetnika, je podal ostavko na po-
slnski mandat. Na njegovo mesto pride
njegov dosednji namestnik g. Milan Bu-
nić, trgovec iz Belega Manastira.

Iz prometne službe

Beograd, 2. februarja p. Za šefa kabi-
neta ministrstva za promet je imenovan
g. Milivoj Janković, bivši svetnik gradbe-
nega oddelka generalne direkcije državnih
železnic.

Kontingent za izvoz lesa v Francijo je izčrpan

Beograd, 2. februarja AA. Zavod za po-
speševanje zunanje trgovine sporoča, da
je po poročilu, ki ga je dobil od fran-
coskega ministrstva za kmetijstvo, izčrpan
izvozni kontingent za les po tarifskih po-
stavkah 128, 129 II. in 133 iz Jugoslavije,
ki je bil določen z dekretom francoske
vlade z dne 30. decembra 1931. za prvo
tromesečje 1932. Zato se iz Jugoslavije ne
more uvažati več lesa v Francijo do 1.
aprila 1932, razen blaga, ki je bilo nato-
vorjeno pred 31. januarjem in ki gre v
breme kontingenta za drugo tromesečje.

V Zagrebu obsojen komunistični agitator

Zagreb, 2. februarja n. Pred tukajšnjim
okrožnim sodiščem je bil obsojen rudar
Franjo Majcen iz Trbovelj, ki ga je dr-
žavno tožilstvo obtožilo komunistične pro-
pagande med slovenskimi rudarji, zapo-
slenimi v rudniku Dodoš v petrinjskem
srezu. Majcen je bil obsojen na 14 mese-
cev strogega zapor, v katerega se mu
vračuna preiskovalni zapor. Zoper obsod-

Začetek rednega dela Narodne skupščine

Skupščina se sestane danes, da si določi dnevni red - Vlada je pripravila več važnih zakonov - Seja poslanskega kluba

Beograd, 2. februarja. P. Za jutri dopoldne ob 10. je sklicana prva redna seja Narodne skupščine, ki prične sedaj z rednim dnevni red prihodnje seje. Sporočeno bo Narodni skupščini jutri tudi, da je kraljevska vlada pripravila za parlament celotno novo zakonodajno načrto. Ministrski svet je izdal po celotni vrsti sej, ki jih je imel pod predsedstvom predsednika ministrskega sveta g. Petra Živkovića, komunikacije v katerem pravi, da je končno veljavno sestavljen predlog finančnega zakona in budžeta za leto 1932-33. Finančni zakon in budžet bosta v svojem predlogu izročena jutri javnosti. Nadalje navaja komunikacije, da je vlada pripravila zakonski načrt o gospodarskem svetu, ki bo kakor znano posvetovalen organ, vlade in Narodnega predstavništva ter sestavljen iz zastopnikov

obrtni, trgovine, industrije, kmetijstva in delavstva. Dalje sta pripravljena zakona o oprostitvi šumske kazni in škod in končno zakon o pravici dvorjenja. Kakor smo že svoječasno javili, je tudi minister za trgovino in industrijo dr. Albert Kramer pripravil štiri strokovne zakone svojega resorisa, ki bodo predloženi Narodni skupščini. Narodno predstavništvo bo imelo potemtakem že takoj spočetka polne roke dela.

Seja senata se ni sklicala. Za jutri popoldne ob 4. pa je sklicana seja poslanskega kluba JRKD v skupščinskem dvoranu. Tu di večje število skupščinskih odborov ima jutri seje, med njimi verifikacijski odbor, ki ima ugotoviti namestnike za nekatere poslanke, ki so odstopili, ker so bili izvoljeni v senat ali pa so se vrnili v državno službo.

Svetosavska proslava na Dunaju

Dunaj, 2. februarja. AA. V nedeljo zvečer se je vršila v prostorih dunajskega Kur-salona svetosavska proslava, ki jo je priredila jugoslovenska akademika omladina skupno z ostalimi jugoslovenskimi društvi na Dunaju. Po številu obiskovalcev in razpoložljivosti je letošnja proslava prekosila vse dosedanje proslave. V začetku se je vršil koncert, na katerem je za uvod zapelo jugoslovensko akademsko društvo »Slovenski jug« našo državno himno, ki so jo vsi prisotni pozdravili z burnim aplavzom. Nacionalni del koncerta so izvajali naši mladi umetniki, ki študirajo na Dunaju ter akademsko društvo »Slovenski jug«. Ples je otvoril odpravnik poslov jugoslovenskega poslanstva dr. Stanko Erhartič z go. Nindičev, soprog stalnega delegata v mednarodni donavski komisiji dr. Velizarja Nindića. Proslavi, ki uživa sloves ene najodličnejših prireditvev na Dunaju, so prisostvovali poleg osebja jugoslovenskega poslanstva osebe naše delegacije pri dunavski komisiji, vojni odposlanec polkovnik Dragomir Pavlovič, generalni konzul Djordje Joksimović, predstavniki avstrijske vlade, številni člani diplomatskega zbora s soprogami, med njimi francoski poslanik Clausel, češkoslovaški poslanik Vaveřka z vsem osebjem čsl. poslanstva, predsednik in podpredsednik jugoslovensko-avstrijske trgovske zbornice ter elita dunajske družbe. Največjo sluzugo za lepo uspešno prireditev imajo akademiki, ki so prinesli sakor vedno dosti, največ navdušenja v to nacionalno manifestacijo.

Koroško pismo

Priprave za občinske volitve - Poostre-
tevske krize - Celovski proračun

Celovec, 31. januarja. Pravni in ustavni odslek koroškega dežel-nega zbora se je bavil pretekli teden z občinskimi volilnimi redom. Meseca aprila poteče namreč poslovalna doba sedanjih občinskih funkcionarjev, sedanji volilni red pa je nujno potreben reforme, saj je njegova neveljavnost povzročila mnogostevilne težave proti volitvam in celo razveljavljanje mnogih volitev. Zato vse stranke soglašajo, da je treba sprejeti nov volilni red za občine.

Stranke se med tem že pridno pripravljajo na volitve in vsrso se tudi posejanja za skupne ali vezane liste. Krščanski socialci so se izjavili za popolnoma samostojen nastop, nemške nacionalne skupine pa zagovarjajo skupen nastop ali vsaj za vezanje kandidatnih list, bodisi vseh meščanskih strank, bodisi samo nacionalnih. Taka Einheitsliste bi v nemškem delu Koroške imela pomen predvsem za boj proti socialnim demokratom, v obsehu slovenskega dela Koroške pa bi bila obrnjena njena ost proti Koroški slovenski stranki. »Freie Stimmen« izrazno priznavajo, da bi bilo nemogoče za nemški živelj v slovenskem delu Koroške, ako bi pri prihodnjih občinskih volitvah nacionalne nemške stranke, ki katerim se pristevajo Heimablock, Kmečka zveza in narodni socialisti, nastopale vsaka za sebe, ker bi v tem primeru lahko dosegli »šovinistični« Slovenci prevlado uspehe.

Zadnji dogovor o kreditnem prometu med Avstrijo in Italijo je prinesel za koroško in tiroško lesno trgovino, ki je že mnogo leta gravitirala proti Italiji, silne težave. Italijanski kupec mora, preden dobi dovoljenje za uvoz, oziroma za nakup potrebnih deviz, podati italijanski narodni banki pisno obvezo, da bo tej banki nakazal protivrednost kupljenega blaga. Šele ko vzame banka to obvezo na znanje in obvesti o tem kupca, more ta prevzeti blago. Med tem časom pa stoji blago na obmejnih postajah in prodajalec mora plačevati ležarino. Na ta način se je uvoz lesa iz Koroške v Italijo popolnoma onemogočil. S tem pa bodo ustavljene še tiste redke

Ciganski pobj v dolenjskem gozdu

Nesrečna žrtev obrekljivosti stare ciganke

Novo mesto, 2. februarja. V gozdu pri Žibovem selu so te dni taborili cigani družine Brajdičeve in Hudorovičeve. Zadnje dni so se med njimi pojavila nesoglasja. Vsemu temu je bila kriva jezikavost ciganke Katarine Hudorovičeve, ki je ob neki priliki očitala 60letnemu ciganu Mihi Brajdiču, ki velja med cigani za nekakega starejšino, da polegava v njegovem šotoru poleg njega njegova hči docela gola.

Zaradi teh neosnovanih besed je stari Miha zapretil Katarini Hudorovičevi, da bo za plačilo obrekovanja že prejela pošteno batine. Ciganka, ki se je groženja zbal, je takoj sporočila vse to svojemu bratu Ludoviku, ki je nahujskal cigane in skoval v družbi Karla Brajdiča in šestih drugih tovarišev zaroto proti starcu. Starcu pa se je med tem že preselil v gozd

žage, ki se grodo na Koroškem (predvsem Wittgenstein v Svetni vasi ter Leitgeb v Sinči vasi), in govti kmetje bodo prišli ob svoji edini postranski zaslužek.

Koroški lesni trgovci opazujejo ta zastoj s tem večjo durbjo, ker se med tem neprestano pomnožuje import ruskega lesa v Italijo. Ruski les je zasled v zadnjem času že najvažnejše postojanke lesne trgovine v srednji in zgornji Italiji, kjer je dosedaj dominiral les iz Avstrije in Jugoslavije. Koroški lesni trgovci so se zato obrnili na vodstvo avstrijske narodne banke ter zahtevali, da se težko zaradi krinkega takoj odpravijo. Velikih uspehov pa ni pričakovati.

Celovski občinski svet se je na svoji zadnji seji pečal s proračunom za leto 1932. Proračun je prvi po vojni, o katerem se more reči, da je vsaj približno uravnotežen. Dohodkov je predvidenih 275 milijonov Din, izdatkov pa 277 milijonov, torej samo za 2 milijona dinarjev več, kakor dohodkov. Finančni referent Sacher (soc-dem.) je različne postavke pri izdatkih znatno reducirail, tako pri epišni upravi za 720.000 Din, pri zdravstvu za 80.000 dinarjev, pri pouku, vzgoji in umetnosti za 960.000 Din. Mestnim nameščencem se je lanske jesen znižala plača za približno 10 odstotkov, toda kljub temu so med vseni avstrijskimi mestnimi nameščenci še vedno najboljše plačani. Veliko skrbni dela finančnemu referentu mestno kopalnico ob Vrbskem jezeru, ki je zelo pasivno podjetje.

Dve novi krajevni organizaciji JRKD

Murska Sobota, 2. februarja. V soboto popoldne se je vršil ustanovni občni zbor krajevne organizacije Jugoslovenske radikalne kmetijske demokracije v prekmurskih Križevcih. V izredno velikem številu so prihiteli na zbor moške iz najoddaljenejših krajev. Zborovalcem je banovinski svetnik notar G. Koder kot predsednik sreske organizacije obrazložil program stranke in poudarjal nujno potrebo po organiziranju kmečkega stanu. V smislu januarskega manifesta naj bo usmerjeno vse naše delo za kralja in domovino. Poljuden in jednat govor g. predsednika je navdušil slehernega zborovalca. Zelo živahno so bile volitve - znak, da je ljudstvo preudarno izbralo moške, ki naj vodijo organizacijo. V odbor so bili izvoljeni naslednji gg.: za predsednika Džuban Josip, šolski upravitelj iz Križevcev, za I. podpredsednika Kučan Peter, župan iz Križevcev, za II. podpredsednika Harl Vince, župan iz Panovcev, za tajnika Harl Janoš iz Križevcev; za blaginjska Kučan Peter iz Križevcev; za odbornike: Kodila Franc, Košič Josif, Tababar Josip in Geršar Ludovik. Sedež organizacije je v Križevcih in obsega občine Križevce, Lončarovec, Panovec in Kušanovec.

Istega dne ob 17. se je vršil ustanovni občni zbor krajevne organizacije JRKD v Moščancih. Zbor je prav tako vodil banovinski svetnik notar G. Koder. Pri volitvah so bili izvoljeni gg.: za predsednika Banfi Stefan iz Moščancev; za podpredsednika Car Aleksander iz Dankovcev; za tajnika Belinger Marko, za blaginjska Kučan Aleksander iz Dankovcev; za odbornika Fl'sar Kalman in Sinkov Ludovik. Sedež organizacije je v Moščancih in obsega občine Moščance, Košarjevec, Dankovce in Dolino.

Vremenska napoved

Zagreška vremenska napoved za danes: Precej vedro, ponekod porast visoke oblačnosti, stalno topleje. - Situacija včerajšnja dne: Centrum anticyklona, ki se vedno prekriva vojči del evropskega kontinenta, se je premesil bolj na severozapadni del Evrope. Barometrična depresija nad severno-vzhodno Evropo se je sedaj spustila deloma v južne pokrajine. S tem v zvezi prevladujejo na zapadu in nekaj na jugu močnejši vetrovi. Pritisk je v splošnem padel za 4 do 11 mm, največ v vzhodnih krajih in najmanj v južnem Primorju.

Dunajska vremenska napoved za sredo: V južnih Alpah menjajeta se oblačno, temperatura malo spremenjena.

Naši kraji in ljudje

Ob 25letnici kamniške čitalniške knjižnice

Kamnik, 2. februarja. Ko se je v leto 1868 ustanovila v Kamniku Narodna čitalnica, je njen prvi tajnik, naš odlični pesnik Simon Jenko, ki je bil takrat odvetniški koncipient pri dr. Valentinu Prevcu, skrbel, da so imeli čitalničarji poleg velikega števila časopisov vedno na razpolago tudi dovolj slovenskih in nemških knjig. S tem je bil postavljen temelj knjižnici, ki se je od leta do leta večala, saj je bila čitalnica vsa leta članica Slovenske in Hrvatske Matice in Mohorjeve družbe ter naročnica vseh slovenskih leposlovnih in znanstvenih revij.

Čitalniške knjižnice so se v prvih desetletjih društvenega obstoja posluževale večinoma sami člani. V začetku 1907 pa se je čitalniška knjižnica preobnavila v ljudsko z namenom, da širi prosveto med najširše sloje našega naroda. Za vzorno ureditev ljudske knjižnice sta se mnogo trudila kamniški rojak profesor Jos. Breznik in dolgoletni knjižničar Josip Janežič. Z vsakoletnim nabavljanjem novo izšlih knjig se je knjižnica znatno obogatila. V teku let so ji razni dobrotniki poklonili lepo število knjig, med njimi zlasti prof. Vinko Levičnik in g. Alojzij Benkovič. L. 1919. pa je odlični hrvatski znanstvenik in iskreni oboževalec kamnika prof. Robert Koprinski v svoji oporoki velikodušno volil Narodni čitalnici svojo dragoceno hrvatsko knjižnico, ki je štela nad 500 raznih leposlovnih in znanstvenih knjig. Velika dobrotnica knjižnice je bila vsa leta pred vojno Meščanska korporacija, ki je uvažujoč vsako leto prispevala lepo vsoto za vezavo knjig.

V svetovni vojni knjižnica ni prekinila svojega poslovanja, temveč je stalno vzdrževala tesne vezi z narodom. Prva leta po vojni je bila na višku, pozneje pa je njeno delo zastalo, zlasti odkar je odožilo mesto knjižničarja g. Jože Grčar. Izposojene knjige se niso več vračale, mnogo se jih je izgubilo in ljudska knjižnica je pred tremi leti prenehala posloovati.

Letos ob 25letnici pa se je knjižnica zopet zbudila v življenje, ko jo je prevzel bivši dolgoletni knjižničar g. Jože Grčar, ki se je z veliko ljubeznijo in potrpežljivostjo lotil urejanja in zbiranja knjig. Postrvalno mu je pri tem nehvaležnem poslu priskočila na pomoč gđ. Valči Božičeva. V razmeroma kratkem času sta uredila slovenski del knjig v toliko, da je že s februarjem občinstvu na razpolago. Velik del knjig je na novo vezanih, nabavilo se je tudi lepo število novih in se jih bo v kratkem še več. Čitalnica je podprla knjižnico z večjo vsoto, ki pa seveda ne zadostuje niti za desetino vseh potreb. Ljudska knjižnica je sedaj brez sredstev in podpor, kajti po vojni je usahnil tudi prispevek Meščanske korporacije, čitalica sama pa tudi ne more mnogo žrtvovati, ker mora gledati, da se sama čim prej reši dolga. Lepo bi bilo, da bi Kamničani ob 25letnem jubileju in obnovitvi svoje najstarejše prosvetne ustanove pokazali svojo velikodušnost in dobro voljo pomagati knjižnici na noge vsaj s tem, da bodo pridno hodili po knjige in jih v redu vračali. Obnovljena ljudska knjižnica Narodne čitalnice ima sedaj blizu 1000 slovenskih in nemških knjig, dočim hrvatske knjige še niso urejene. Knjige se izposojujejo vsako nedeljo dopoldne. Obnovljeni ljudski knjižnici Narodne čitalnice v Kamniku želimo ob njenem četrstoletnem jubileju krepak razmah!

Spomnu zaslužnega orožniškega vodje

Kočevje, 1. februarja. 30. januarja je preteklo leto, odkar je v Kočevju zaprl za vedno svoje oči orožniški podporočnik Anton Bajec, ki je v predvojnem in medvojnem življenju kočevskih Slovencev igral odlično nacionalno vlogo, zlasti se ob prevratu.

Ko so nekateri podjetni kočevski Slovenci 1908 ustanovili v Kočevju svoj denarni zavod, v bližnji občini Livold pa izobraževalno društvo in ko so terjali za nad 100 svojih otrok pouk v materinem jeziku, so sklenili nemški nacionalci, da zatro to nacionalno in gospodarsko gibanje Slovencev v kočevskem okraju z brutalno silo in z osebnimi preganjanji slovenskih voditeljev. Kaj so takrat pretroili kaplan Kopitar, Robert Kermavner, Krašovec, Poje in drugi od strani tujerodcev, zlasti pa kaj je pretrpel slovenski delavec, ki je hotel očuvati svoje otroke pred ponemčevanjem ter jih je priprljal v slovensko šolo! Obstojajo še fotografije, južnaški napadov na slovensko izobraževalno društvo v Dolnji vasi, na hišo Kaježev Posojilnice v Kočevju, na vilo Kaježev ob izbruhu vojne itd. ter so voditelji teh napadov vidni. V teh kritičnih časih se je pokazal pokojni Bajec kot okrajni orožniški stražmojster cel mož. Navzlic migljanjem od zgoraj da naj zatise oko, je pokojni Bajec odprl obe in videl ter zabil marsikaj nad Slovenci, kar drugi niso hoteli videti. Še pred prevratom pa je stavil sebe in svojo četo v službo Narodnega sveta za Kočevsko. S takratnim predsednikom Narodnega sveta sta opazila pripravljajočo se kočevsko republiko »kmečkih in delavskih stanov« ter sta njen politični pomen dobro ocenila: ako bi se bila posrečila, bi bili Italijani zasedli ves svet do Gorjancev. Jasno je, da bi se bila s tem ustvarila največja nevarnost, da bi Jugoslavija segala le do Gorjancev in Sote, Slovence bi pa bili razdelili Italijani in Avstrijci. Energični nastop predsednika Narodnega sveta, zaplemba zadevnih valbil na ustanovitve republike dne 4. novembra v Kočevju in takojšnja aretacija nekaterih hujskačev in ekskorticacija na vojno sodišče v Ljubljani sta ta načrt preprečili. Ti ukrepi pokojnega podporočnika Bajca so bili doslej še premalo ocenjeni.

Kakor je bil sam nacionalen in vedno odločno napreden je pokojni Bajec vzgojil tudi svojo rodbino. Sin Slavko je aktivni kapetan na Sušaku, hči Berta je uradnica v državni politični službi. Mlila je poštna uradnica, a Marija prof. Račinska je v Subotici. Anton Bajec je bil doma iz Moravč, kjer se je rodil 18. III. 1867. Slava njegovemu spominu!

Občni zbor dobrovoljcev

Ljubljana, 2. februarja. Naši dobrovoljci so imeli danes dopoldne svoj izredni občni zbor. Vodil ga je organizacijski predsednik g. Evgen Lorger. Med zborovalci je bilo precej članov z dežele, slabše je pa bilo zastopano ljubljansko članstvo. Predsednik je pred predhodom na dnevni red predlagal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravno ministrskemu predsedniku generalu Živkoviču z zahvalo za veliko naklonjenost dobrovoljem. Pozdravno pismo je bilo poslano g. banu dr. Dragu Marušiču kot bvišemu vojnomu tovarisu in pozdrav tovarisu predsedniku centralnega odbora dobrovoljcev. Posebej se je predsednik zahvaljeval tovarisu Milanu Mravljetu za njegove neprecenljive zasluge, zlasti za pripravevanje, da dobrovoljci dobe po zakonu o dobrovoljcih zemljišča razlaščenih veleposestev po agrarni reformi.

Iz predsedniškega, tajniškega in blagajniškega poročila je razvidno, da je organizacija številčno sicer šibka - največ zaradi mladenosti članstva - sicer pa agilna ter se živahno udeležuje kot nacionalna edinica in kot udruženje borcev, ki so se po svojih zaslugah in žrtvah dvignili na prvo mesto ustvarjalcev Jugoslavije in tvorcev naše narodne svobode. Pomembnosti te organizacije se pa naša javnost premalo zaveda, ne ve dovolj ceniti dela in žrtve dobrovoljcev ter je celo prezirala jubilejno proslavo naših dobrovoljcev v preteklem letu, namreč proslavo 15-letnice dobrovoljačke divizije v Dobru-dži, kajti udeležila se je je v pičlem številu.

Vsa poročila in predlog za absolutorij so bili soglasno sprejeti, pri volitvah je pa bil z malimi izprememami soglasno izvoljen stari odbor s predsednikom dr. Lorgerjem, s predsednikom nadzornega odbora dr. Kambičem in delegatom za savezno skupščino g. Mravljeto.

Danes veličastna premiera

ob 4., 7.15 in 9.15 zvečer!!

Čarobni vefilam dr. Arnolda Francka:

Bela opojnost

Film veselja, smeha in zabave na smučeh. V glavnih vlogah že znana mojstra

Leni Riefenstahl
Hannes Schneider

In 50 najpriznanejših mednarodnih smučarjev, ki predvajajo svoje mojstrske skoke!!!

»Foxove zvočni tednik

Predprodaja vstopnic od 11. do 14.15. ure

Ker je zanimanje za ta film ogromno, nabavite si vstopnice v predprodaji!

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Jožef Vrvišar na opazovanju

Ljubljana, 2. februarja. Varnostni organi so danes eskortirali v Ljubljano Jožefa Vrvišarja s Sirkovega vrha pri Metliki, ki je 30. januarja umoril svojega ženo na ta način, da ji je iztrgal ponovi v spanju jezik in je revica izkrevnela. Morilca so takoj naslednji dan aretirali in ga prvotno oddali v zapore v Metliko, pozneje pa so ga prepeljali v novo meške zapore. Vrvišar, ki je menda versko blazen, je pričel v zaporih ponovno besneti in je skušal celo pobegniti v Ljubljano so ga ovedli v zapore jetnišnice, kjer ga bodo opazovali zdravniki, ki bodo končno izrekli svojo sodbo o Vrvišarjevem duševnem stanju.

Nezgodna pred pošto

Ljubljana, 2. februarja. Okrog 18. ure, ko se je v središču mesta najbolj razvijal večerni promet, je pred palačo glavne pošte skočila s tramvaja služkinja Ivanka Osredkarjeva, stara okrog 20 let. Pri tem je padla in je dobila prav hude, krvaveče ogrebotine na nogi. Na pomoč je bila pozvana reševalna postaja, ki pa se ji je avto ravno nekoliko poskočeval in je torej ranjenko prepeljal v bolnico prvi izvožek s svojim avtom. Sreča je, da noga ni nalomljena, rane pa se bodo v doglednem času zacelile. Na kraju nezgode se je mahoma zbralo mnogo ljudi in po mestu so se seveda kaj hitro razširile daleko pretirane govorice, da je tramvaj dekle kar pregazil.

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroča »Franz Josefov« grenčica najboljše olajšanje Spričevala klinike za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo milo odvajajoče »Franz Josefove« vode zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Štorklja na cesti

Beda brezposelnih zakoncev

Kamnik, 1. februarja. Pretekli teden je kamniški orožnik ustavil na cesti v bližini Kamnika dva zakonca srednjih let, ki sta govorila med seboj nemško in prosičala brez dovoljenja oblaštav. Pred sodiščem se je izkazalo, da sta to zakonca Kopotarja, pristojna v Šmartno ob Paki. Zena je doma s Koroške in po rodu Nemka.

Mož je tožil, da je že dalj časa brez posla. Povsod je iskal zaposlitve, a je nikjer ni mogel dobiti, čeprav bi rad priel za vsako domače delo. Na potu proti svoji domovinski občini je iskal delo tudi v kamniškem srezu. Rad bi si prislužil vsaj toliko, da bi svoji ženi, ki je tik pred porodom, plačal potne stroške do doma Brez sredstev sta morala peš nadaljevati pot in se preživljati s tem, kar so jima dali dobri ljudje.

Dela ne dobim, čeprav bi rad delal, krasti ne smem, prositi pa tudi ne, ker nimam dovoljenja. Ali naj zato z ženo poginem od lakote na sredi ceste, je tarnal mož, ko je bil obsojen na 6 dni zapora, žena pa na 2 dni.

Ko je žena prišla iz zapora je sama hodila okrog in iskala zavetišče. Na poti proti Duplji ji je na Bakovniku prišlo slabo in mali Kopotar je kar na cesti prijel v dolino solz in tako še povečal bedo brezposelnih zakoncev. Revni materi so takoj priskočili na pomoč ljudje in jo spravili v hišo št. 6 na Bakovniku, kjer so ji nudili vso postrežbo.

Na prireditvah

Ljubljana, 2. februarja.

Letos je vse drugače kakor je bilo lani, predlanskim in prej. Menda je nekaj manj plesov in raznih drugih zabav, toda vse polno je, povsod je skoro zmerom vse polno. In vsi, ki gredo na kako prireditev, gredo z zavestjo, da se hočejo na vsak način povseliti.

Naši planinci so bili letos precej, kar preveč drugačni, kakor prejšnja leta. Nič narodnih noš - samo dva Bohinjca in dve Bohinjski s sirom in mlkom. O, saj so ti bili prav poskočni, ahi v tisti elegantni plesoči množici, med modernimi toaletami dam in gospodov so se kar izgubili. Prireditve pa je vsakakor uspele. Dvorana Tabora je bila nabit polna, prav tako stranski prostori. Ob orkestru dravske divizije, ki ga je vodil višji kapelnik dr. Cerin, je vesleje in razgibanost ljudi od ure do ure naraščala. Poskrbljeno je bilo v obilni meri za vse dobrote. In cene so bile upravljenost nizke. Zastopani so bili vsi sloji - pa gotovo tudi vsi poklici. Mladina je seveda prevladovala. Bilo je lepo število odličnih gostov in predstavnikov, posebno pa lovci niso pozabili svojih tovarišev.

Velika dvorana Uniona je bila na svečnicopopoludne kakor začarana v pravljico. Telesno kulturno društvo »Atena« je priredilo otrokom običajni predpustni ringaraja. Trla se je glavica pri glavi, miške, mucke, kužki, majhne, drobne vile, palčki in nezne maske v modernem slogu. Cloveku, ki je gledal to pisano orkestro veselja, je bilo zdaj pa zdaj malo čudno pri srcu. Spomini na lastno mladost in sodobnost so ga pred to množico veselečih se otročkov sp-vljali kdaj pa kdaj v nemajhno zadrego, da ni vedel ne kam ne kod.

Članica drama, gđ. Maša Slavčeva je otroke naučila raznih umetnosti in je tudi vs prireditev vodila. Preoblečena v harlekina se je sukala med otročki kakor čarodel.

V prestrem sporedu je bila posebna scenazacija za vse, ko so iz velike slikanice pričeli korakati na oder kosturni vojaki, ki so strumno izvajali razne vaje in ples. Šmentano lepo so pele od sile segave dečve! Otrokom so rdeli lica. In ko so majhni in bolj veliki zlezli v vreče in se pogнали med vikom in krikom mladih in starih gledalcev v tekmo, kdo bo prej tako rokoč brez nog priskakljal prvi na cilj, se je zdelo, da večlega veselja že biti ne more. Ahi najlepše je šele prišlo: nastopila je miška a pesmico. Izvrstno je deklamirala ta mala umetnica, hčerka gospe Marije Gotočičeve, nagajiva Pika. Izkazala se je tudi kot balerina. In še ena za Piko Mrmljav, ki ga je umetno prikazala Ančka Lebarjeva. Orkester je vodil Cvrtin tako otroško čuvstveno, da je k prireditvi prispeval vsakogar enega največjih deležev.

Poskrbljeno je bilo prav za vse. Potek sladkarij ni nedostajalo tudi dobrih sladkih sokov. Po sporedu se je razvila zabava. Otroci so veselo zarajali. Prvi so odšli - dremavčki. Za dolgo leto so odšli. In morda bo že marsikdo od njih prihodnje leto za to otroško veselje - prestar.

SK Hirtja je letos za Svečnico zopet priredila na svojem drsališču maskarado, ki je prav lepo uspeša. Drsalni prostor in garderoba sta bila primerno okrašena z zastavicami in slikami raznih tipov maskar. Kmalu po 16. uri so se začele zbirati maske in se jih je nabralo prav lepo število. Mnogo je bilo maskirane mladine, vendar tudi starejši niso zastajali. Ogledovali smo različne škrteljčke, harlekine, pierote, prav posebno zabavo pa je vzbudil visok možki v fraku z veliko smešno glavo. Še bolj pa ga je pilnil neki gospod v črnem, v laku in z melono na glavi, ki pa ni bil maska... Okoli vseh teh se je zbirala vesela mladina in jih na vse pretege dražila, da so se nekatere kmalu oteptali. Razvilo se je veselo rajanje, bilo je mnogo neprostovoljnih padcev, kar pa sprito nabito polnega drsališča ni bilo nič čudnega.

Zivahno vrvenje na drsališču je imelo več sto gledalcev, ki so obkolili drsalni prostor od vseh strani.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

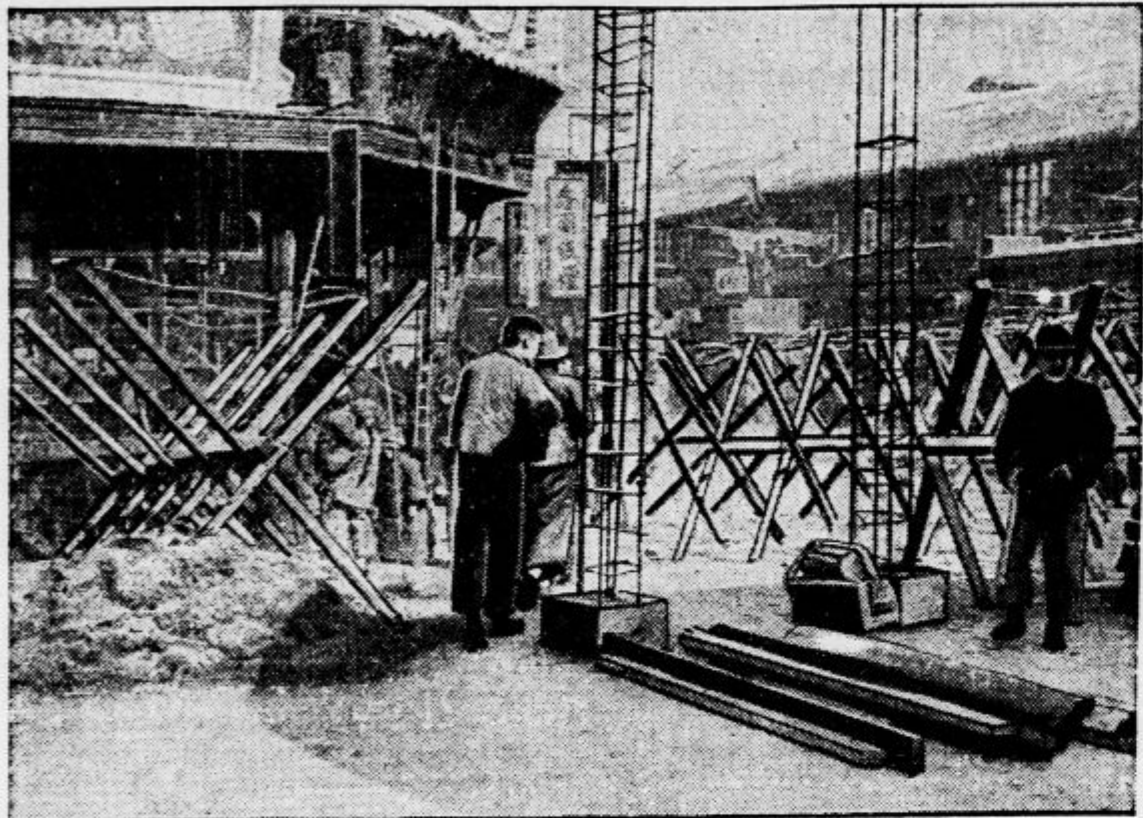
Iz življenja in sveta

Šanghaj šesto največje mesto na svetu

Zgodovina stare kitajske naselbine, ki je nad izlivom reke Vangpu v Jangcekiang s svojim petkilometrskim obzidjem in sedmerimi vrati še danes jedro tega vele-mesta, je skoraj neznana. Ta najstarejša četrt je imela pač isto zgodovino kakor ti-soči drugih kitajskih mest, nič boljše, nič slabše, toda reka, ob katere levem bregu leži, je že v starih časih predstavljala si-

millionskega mesta pod inozemsko upra-vo. Trgovina je naraščala od leta do leta in že ob začetku našega stoletja je spal-dal Šanghaj med najvažnejša pristanišča na svetu.

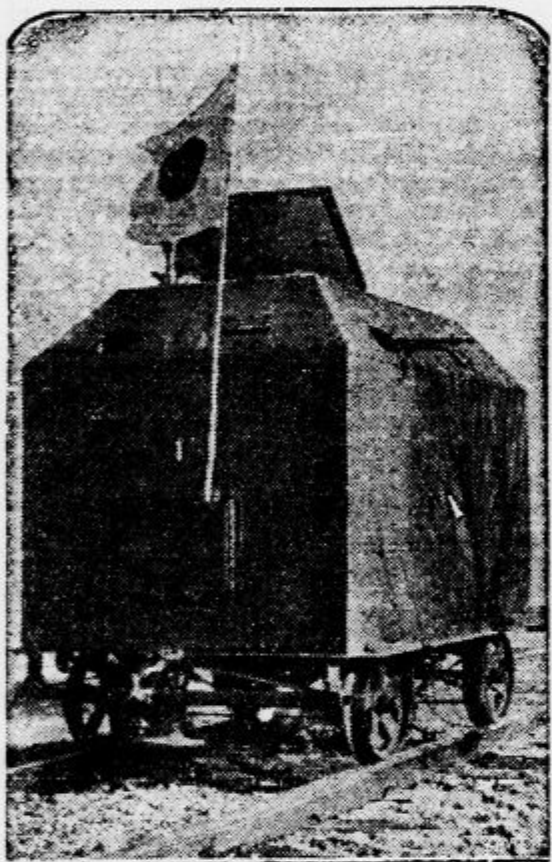
Poleg prvotnih izvoznih predmetov, svi-le, čaja, riža, izvažajo danes tudi bombaž, kožo, volno, pšenico in fižol. Uvoz pa ob-sega vsakovrstne industrijske izdelke, a

Kitajski del kitajskega vele mesta je obdan z bodečo žico in s španskimi jezdec, ki ga ločijo od mednarodnih mestnih delov. Kitajci so tako izročeni na milost in nemilost japonski vojaški sili

jajno pristanišče, ki ga je bilo mogoče doseči z največjimi ladjami in ki je omo-gočalo živahen promet.

O tej izvrstni prometni legi in o boga-stvu starega kitajskega mesta je svet iz-

Japonski oklopni vagon na progi pred Harbinom

vedel šele za vojne 1841, ko je angleški admiral Parker s svojim brodom pripel sem in si je dal plačati odkupnino 145 tisoč funtov, da ni mesta s svojimi topovi spremenil v pogorišče in kup razvalin. Po tem so Angleži v nankinški mirovni pogodbi (1843) dosegli, da je kitajska vlada proglasila Šanghaj za odprto luko, v ka-

Vežbanje prostovoljcev v inozemski koncesiji v Sanghaju

teri so se smeli inozemci naseljevati v po-sebnem predelu in pod lastno upravo. Del tega prvotnega britanskega koncesijskega ozemlja so si pozneje pridobili Francozi, nekoliko let nato so si Američani severno od britanskega ozemlja izbrali novo konce-sijo, ki se je pozneje z britanskim ozemljem združilo v »Mednarodno ozemlje«.

Šanghaj ima silno vroča poletja in krat-ke, toda zelo ostre zime, nenadne vremen-ske spremembe podpirajo nastajanje gri-že in podobnih bolezni, v kitajski četrti so razsajale koze in kolera, močvirnata oko-lica pospešuje malarijo. Vse to je vpliva-lo, da se inozemci početka niso kaj prida naseljevali v svoja ozemlja. Toda sčas-oma so vendarle začele zmagovati promet-no geografske prednosti mesta, s pamet-nimi higijenskimi odredbami so se bolezne-ske nevarnosti močno omejile in mesto se je začelo polagoma močno razvijati. K temu je pripomogla posredno tudi zasedba kitajske četrti 1853 po tajpinskih uporni-kih. Kitajska vlada je takrat sama napro-sila Anglijo, Francijo in Ameriko, da bi organizirale pobiranje carin z lastnimi ca-rinskimi uradniki, s čimer si je sicer za-gotovila del dohodkov, a je po drugi stra-ni bila prisiljena priznati tujcem še večje svobodo. Še važnejša posledica tajpinski-škega upora pa je bila ta, da so se bo-gati kitajski meščani zatekli pod varstvo tujih koncesij, tako da je bila končna po-sledica vsega tega stvarjenje kitajskega

mora biti še mnogo več, tako da bi Šan-hajsko prebivalstvo šlo najmanj dva, a skoraj gotovo več nego 3 milijone duš.

Filmska drama v Ameriki

V Ohio se je nedavno odigrala filmska drama v pravem pomenu besede. Pred po-rotniki je sedel neki Lowin, ki je bil obto-žen umora. Njegov zagovornik si je na vso moč prizadeval, da bi omečil porotnike. Z veliko spretnostjo je dosegel, da so porot-niki opustili obtožbeno.

Ko je bila razglašena oprostitna razsoda-ba, je šel zagovornik čistit oporočenca. Ta pa je začel pripovedovati zgodbe iz svojega življenja. Pripovedoval je, kako je začel na zločinskega pota in kakšen je bil njegov prvi zločin. Hranil je tudi sliko svoje žrtve. Za-govornik ga je prosil, naj mu to sliko po-kaže. Lowin je potegnil iz žepa sliko žen-ske, v kateri je zagovornik spoznal svojo pre-d 25 leti umorjeno nevesto. Pogled na sliko je tako razburljivo učinkoval nanj, da je pri priči potegnil samokres in sprožil v morilca, ki je mrtev omahnil na tla.

Pristopajte k Vodnikovi družbi

Navidezna smrt med rastlinami

Ruski botanik Ivan Vasiljev je našel v peščeni puščavi Kara Rum neko travo, ki raste samo nekoliko tednov spomladi. Sredi maja se puščava čisto izsuši, vsako življe-nje je nemogoče v pesku, ki se v opoldan-skih urah segreje na 80 stopinj. Tudi omo-njena trava se tako izsuši, da bi jo lahko trli v prah. A vendar življenje v njej ni popolnoma ugasnilo. Če ji polagoma pri-li-vaš vode, ozeleni in prhne znova rasti.

Ta rastlina, ki kaže takšno neobičajno ži-lavost, ni edina svoje vrste. Že 1928. je od-kril Cerniavski v Makedoniji neko sorodni-co usambarske vijolice, ki prenese alično izsušitev, ne da bi popolnoma zamrla.

Novi glavni tajnik Društva narodov?

Hjalmar Procopé, znani finski politik in ponovno vnanji mini-ster, bo postal najbrž naslednik sira Erica Drummonda. Procopé igra sedaj vodilno vlogo v finski industriji

Kako dolgo rase jelenje rogovje?

Dva ruska učenjaka sta hotela ugotovi-ti natančno dobo, ki jo rabi rogovje belo-pegastega jelena, da se popolnoma razra-ste.

Jelen, ki sta ga opazovala, je odvrget stare rogovje v decembru. Po treh tednih je začelo poganjati novo rogovje, ki se je razraslo v 77 dneh. Rast je bila najbolj energična v osmem tednu, ko je znašala 12 cm. Mesec dni po končani rasti je ži-val oddrgnila kožnato prevleko novega ro-govja. Ta proces se je izvršil v štirih ted-nih.

„M 2“ izgubljena!

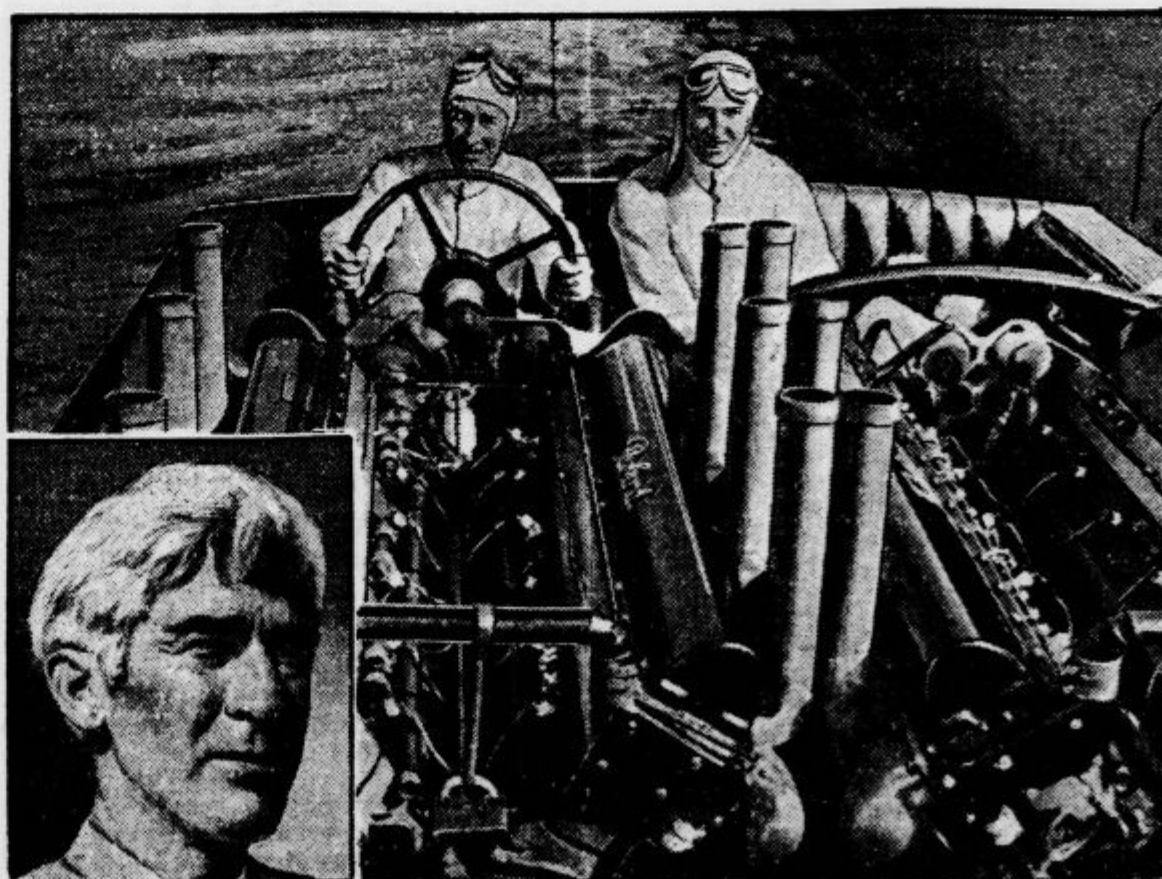
Oficirji ponesrečene podmornice: Koman-dant Leathes in poročnik Head (zgoraj). Poročnik Mac Donald in poročnik Town-send (spodaj)

Chicaška razstava ogrožena

Svetovna razstava v Chicagu je baje resno ogrožena. Dva podravatelja, ki sta delala po smernicah ravnatelja Dawesa, brata znanega generala, sta čez noč izgila in odnesla s seboj 5 milijonov dolarjev. Zaradi teh 5 milijonov nastaja vprašanje, če bo mogoče razstavo sploh otvori-ti. Prireditveni odbor je dolžan raznim bankam že nad milijon dolarjev ter ne razpolaga trenutno z nobenimi sredstvi.

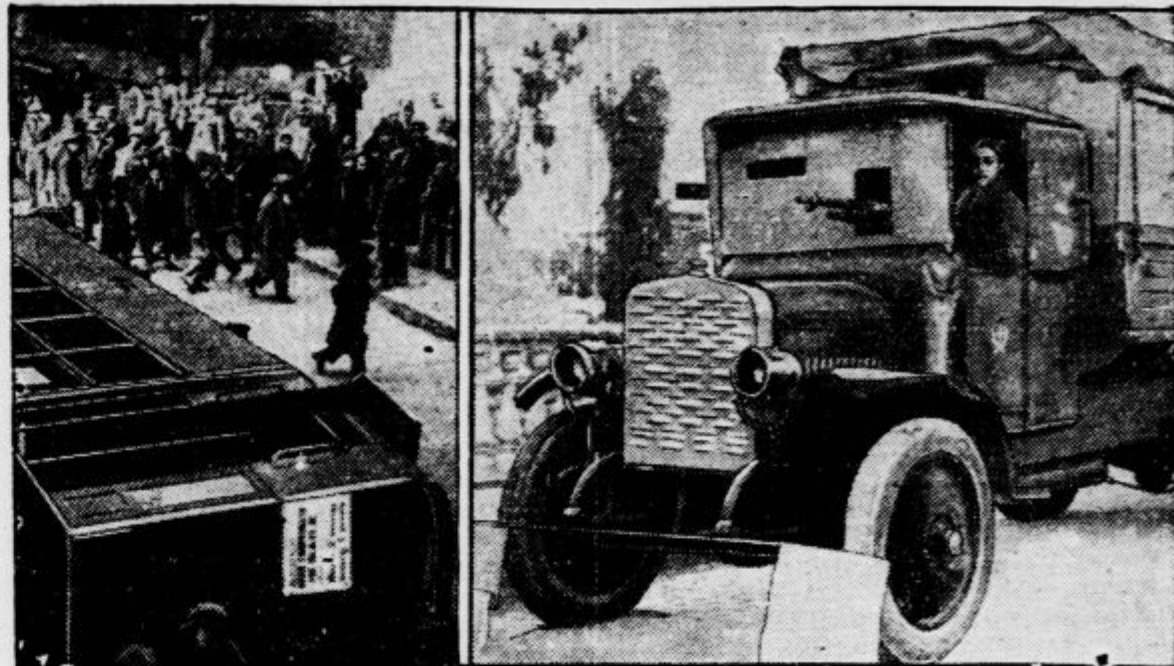
Zupan Cermak je zbral someščane na veliko zborovanje, kjer jih je pozval, naj podpisujejo posebno posojilo, brez katere-ga bi bilo treba razstavo odpovedati. Po Chicagu se širijo govorice, da sta pobega podravatelja izvršila povelje po nasvetu Caponeja. Zato so se pojavili tudi gla-sovi, naj bi se Al Capone, ki je zdaj zaprt, izpustil iz ječe — proti zagotovitvi seveda, da bi bila s tem omogočena svetovna raz-stava.

Gar Wood — novi svetovni rekorder z motornim čolnom

Gar Wood (levo spodaj) s svojim motornim čolnom »Miss Amerika IX«. Po dolgo-trajnih neuspelih poskusih je drzni Američan zopet osvojil Ameriki svetovni rekord v dirkah z motornimi čolni. Po nekaterih vesteh je dosegel celo hitrost 180,5 km na uro in tako za 2 km prekosil čas dosejanega prvaka Angleža Kaye Dona

Ponovni nemiri na španskem

Nekaj dni po zadušitvi komunističnega upora v severni Kataloniji je prišlo tudi v Valenciji in Sevilli do večjih izgrediv. Vlade čete so morale nastopiti z oklopnimi avtomobili proti upornikom, ki so si zgradili barikade. Na levi: uporniki so prevrnili tramvajski voz. Na desni: oklopni avto vladnih čet v Sevilli

Sodobna kriza in samomor

Ravnatelj hamburške bolnice za dušev-ne bolezni prof. dr. Weygandt je objavil v časopisu »Umschau« poučen članek o psihicnih učinkih današnje dobe. Med dru-gim pravi:

Kakor v svetovni vojni, se tudi zdaj niso pomnožile najtežje oblike blaznosti. Vojne nevroze in mamila so seveda po-gljavje zase. Kako vpliva na ljudi današ-nja doba s svojimi stiskami, v prvi vrsti njena najtrša oblika brezposelnost, pa ka-že činjenica, da je duševno ravnanje ljudi močno omajano. Zelo žalosten znak današnjega časa je množenje samomorov. To dejstvo postaja tako resno, da imamo danes, v primeri s predvojno dobo, dva-krat toliko samomorov. Najnovejša obli-ka te vrste pa je — družinski samomor.

Ali nedejo lahko oslabi živce? Življe-nje kaže, da lahko prebije človek velik del življenja brez dela. Primer za to trdi-tev nudijo južnjaki in prebivalci tropskih dežel. Najmočnejše priganja ljudi k delu narava. Zemlja tako rekoč sili ljudi, da si iztržejo iz njenih rok eksistenčna sred-stva. Težnja za izboljšanjem življenjskega položaja vlija človeku pogum.

Kakšni so blagodejni vplivi dela, nam kažejo tudi izkušnje psihiatrov, ki upo-rabljajo pri svojih bolnikih zaposlitvene metode. Armada klatežev in potepuhov, ki jih srečujemo po cestah, ima med svo-jimi člani mnogo slaboumnih in bebecv, ljudi, ki se nagibajo k psihopatiji in bo-žastnosti, ki se posebno radi potepajo, da-lje tudi alkoholike. V normalnih ljudeh pa zbujajo brezposelnost velika neugodja. V njih se poraja nezadovoljstvo in posled-ica je, da jih obletavajo misli manjvred-nega udejstvovanja. Visoko kvalificirani delavci, n. pr. tehniki in drugi, pa so na-ravnost potrebni okolice, da ne obubožajo na izkustvih, ki so jih pridobili.

V velikih mestih je treba brezposelne s primernimi sredstvi odvrčati od njiho-vih misli. Radio in kino v tem pogledu lahko dosti koristita. Seveda pa je vedno na prvem mestu načelo: brezposelnega čim prej zaposliti! Tudi malo dela je bolj-še kakor nič, kajti stalna brezposelnost učinkuje neugodno tudi na duševnost in vodi v duševno degeneracijo.

Dr. Weygandt zaključuje svoja izjave-nja z mislijo, da je ni stvari, ki bi mogla boljše učinkovati na ravnanje ljudskih organizmov kakor delo.

Prava zvestoba

Café de Paris, znano zbirališče inozem-cev v francoski prestolnici, je doživel le-tos žalostno usodo, da je moral lastnik kavarne zapreti lokal, ki je nad 50 let veljal za shajališče odlične mednarodne publike. Od 1885 je prihajal v Pariz vsako leto neki imovit Američan z imenom Hol-mes. Vsako pot se je ustavil tudi v tej kavarni. Ko je zdaj izvedel, kakšna us-da je doletela njegovo priljubljeno kavar-no, je kupil od lastnika mizo, pri kateri je običajno sedel. Mizo so prepeljali v Ame-riko in zdaj si jo bo dal postaviti v la-stnem domu, kjer bo obujal spomine na drage pariške doživljaje.

Vdovci in zakon

V Pragi je izšla statistika o sklepanju zakonov v letih 1925—1930. V letih gospo-darske konjunktore so se množili tudi za-koni, od 1930 pa se opaža upadanje porok. Statistika omenja na koncu zanimivo ugo-tovitev, da se vdovci bolj ženijo kakor vdove možijo.

Sleparski vzlet v stratosfero

Pred nekaj dnevi je dunajsko časopisje poročalo o nameravem vzletu v strato-sfero, ki naj bi ga izvedla neki inženjer Braun in grof Zichy. Prof. Thiring, načel-nik fizikalnega inštituta na dunajski uni-versi pa zdaj izjavlja, da je Braunov izum teoretično nemogoč, kar lahko dokaže vsak povprečen gimnazijec s svojim zna-njem v matematiki in fiziki. Hans Braun sploh ni inženjer. Grof Zichy je takisto dvomljiva osebnost in še nedavno se je njegovo ime imenovalo v zvezi z neko sle-parsko afero.

Braun je obiskoval tehniški oddelek v obrtnem muzeju in je rodil iz Sarajeva. S svojim sigurnim nastopom si je pridobi-l naklonjenost nekega plemenitaša v Badnu in mu izvalil okoli 700.000 Din za neki patent. Plemenitaš je bil tako zave-rovan v »patente«, da je prodal svoje vele-posestvo in povrhu še visoko zavarova-svojo hčer. Braun mu je natvezil, da se za njegov izum zanimajo v Ameriki in na Japonskem. Pravil je, da njegov izum omogoča let aeroplanov ponoči in v me-gli brez vsake nevarnosti. Šele pozneje je postala stvar aristokratu sumljiva in je poslal najprej svojo tajnico, potem pa je še sam obiskal prof. Thieringa, ki mu je razložil, da je nasledel drznemu sleparju. Grof Zichy, Braunov sodružnik, je tudi brez sredstev in dunajski policija je ime-la že priliko spoznati njegovo postojna.

Miss Germany 1932

Ruth Behnen,

19letna dama iz Freiburga, je bila v Ber-linu izvoljena za letošnjo nemško lepoto kraljico

ANEKDOTA

Znan dunajski gledališki ravnatelj je govoril s skladateljem Richardom Straus-som, da bi uprizarili kakšno njegovo delo. »Igrajte Ariadno na Naksu«, je menil Strauss.

»Hm,« je dejal gledališki ravnatelj, »ne vem, ali ne bi vzeli rajši Kavallirja z rožo. Vidite, Ariadna na Naksu je morda najpomembnejše vaše delo, tako rekoč Mont Blanc med vašimi ustvaritvami, Ka-valir z rožo pa je recimo le Rigi — am-pak, vidite, na Rigi hodi pa več ljudi.«

Vsak dan ena

»Koliko stane zaročno naznanilo?«
»Vsak milimeter en dinar.«
»Za božjo voljo, moj ženin je nad dva metra visok!«

Gospodarstvo

Knjiga o neposrednih davkih

Neposredni davki. Pregled najvažnejših davčnih zakonskih določb. Priredil vsi finančni svetnik Josip Mosetich. Izdala Kmetijska matica v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. Cena 30 Din.

Davčno reformo smo res dobili šele pred par leti, vendar se je nabralo v kratki dobi iz leta 1923 do danes že mnogo raznih davčnih in vrh tega nebroj spreminjavalnih in dopolnjevalnih zakonov ter pravilnikov, ki obsegajo skupaj nad 7000 tiskanih strani. Da je bilo proučevanje davčnih predpisov pri tem stanju za laike povsem nemogoče, je naravno. Naraščajoča davčna bremena in vedno težja gospodarska kriza pa silita davčne zakonodajalce, da poznajo podrobno ne le svoje davčne dolžnosti, ampak tudi svoje davčne pravice. Prav v tem oziru bo predmetna knjiga važna za vsakega davkoplačevalca.

Ogromna snov knjige je pregledno razdeljena na pet delov. V splošnem delu razprava o značaju in namenu davkov, o davčni zakonodaji, o finančni upravi in o važnih davčnih tehničnih izrazih. V drugem delu podaja pregled neposrednih davkov, nato pa razpravlja ločeno o posameznih davčnih vrstah (zemljarina, zgradarina, pridobitna, rentnina, družinski davek, vojne davek, davci na neoporene osebe, prometni davek, davci na prenositev in davci na prenositev ali več otroci). Tretji del vsebuje priredbeno posredstvo (priprave za odmero davkov, davčni odbori, odmera davka, priloge, zastaranje, prisilstvo), četrti del govori o pobiranjih in javnim izterevanju davkov, peti del pa o davčnih kaznih in davčnokazenskem postopku.

Priznati je treba, da je prireditelj knjige popolnoma uspešno poizkusil razložiti vsa očitna in težka zakonska snovi in pregledno podati v nepreobčutljivi knjižici (na 182 straneh). Avtor je s tem izpolnil vrzel, ki smo jo naravnost boleče občutili v sleherni pridobitni panogi našega gospodarstva. Knjiga, ki je namenjena v prvi vrsti najrazličnejšim davčnim vprašanjem vsakdanjega življenja, pa omogoča poleg tega tudi podrobnejše in sistematično proučevanje ostalih davčnih vprašanj, ker so pri posameznih davčnih vprašanjih navedeni tako splošni kakor tudi specialni zakoni, ki obravnavajo določeni davčni predmet. Zato bo knjiga brez dvoma dobrodošla ne le davčnim zavezancem, marveč tudi pravnikom, odvetnikom in notarskim pisarnam, javnim oblastem, gospodarskim institucijam itd.

Skopje za skupne zbornice

V skopjski Trgovsko-industrijski zbornici se je te dni vršila 28. plenarna seja, na kateri so bile sprejete številne resolucije. Resolucija glede sistema zbornice se glasi: »Paragrafa 393. in 394. novega obrtnega zakona (ki se tiče zbornice) naj se razveljavita, zato pa se naj izdela poseben zakon o zbornicah, ki jim tudi citirani obojni zakon pripisuje veliko važnost. V tem novem zakonu naj se uveljavi sistem skupnih zbornic za vsa kraljevina, ker je izkušnja pokazala, da je samo pri tesnem sodelovanju med obrtništvom, industrijo in trgovino pričakovati splošni napredek gospodarstva.«

V resolucijah zahteva skopjska zbornica med drugim tudi naslednje: Po vzgledu drugih držav naj se tudi pri nas izdela splošen gospodarski načrt. Cim prej naj se izda poseben zakon za pospeševanje industrijske delavnosti. Po vzorcu Privilegirane agrarne banke je treba ustanoviti posebno privilegirano industrijsko banko. Železniške tarife se morajo zmanjšati v enakem razmerju, kakor so padle cene. Končno je v resoluciji iznesena zahteva, da se izvede decentralizacija državnih dobav, zlasti za vojsko, tako da bodo od teh dobav imeli koristi tudi širši narodni sloji.

Lanski promet v sušaški luki

Lani kaže pomemben promet v luki na Sušaku, ki je glavna luka za vzhodni del naše države, prav zanimiv razvoj. Po številu došlih parnikov se je promet navzlic gospodarski krizi povečal. V luki je prispelo 3762 parnikov (l. 1930. 3671) s skupno 2.683.396 bruto - registriranimi tonami (l. 1930. 2 milijona 505.026).

Seveda pa navzlic povečanju prometa po številu in nosilnosti došlih ladij ni izostalo zmanjšanje prometa glede na vkrcano in izkrcano blago, kar je razumljivo, če pomislimo, da se je količina vsega našega izvoza in uvoza v zadnjih dveh letih silno skrbila. Naš izvoz je padel od 5.330.000 ton v letu 1929 na 3.323.000 ton, torej za 2.007.000 ton.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 3.: Zaprtlo.
Četrtek, 4.: Ravna ko cerkvena miš. B. Petek, 5.: Zaprtlo.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.15.

Sreda, 3.: Knez Igor. E.
Četrtek, 4.: Carmen. A.
Petek, 5.: Zaprtlo.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Sreda, 3.: Zaprtlo.
Četrtek, 4.: Lutka. B. Znižanje cene. Zadnjič.

★

Iz mariborskega gledališča. V četrtek bo polednja uprizoritev Audranove zabavne in melodiozne opere »Lutka. Tenorsko partijo poje g. Sancer. Predstava bo po znižanih cenah. — V soboto, 6. t. m. bo krstna predstava novega slovenskega dramskega dela »Groteske sedanjosti, duhovite in originalne satire mariborskega podžupana, književnika R. Golouha. Ker vlada za to predstavo že danes velika zanimanja, pripravljamo nabavo vstopnic v predprodaji.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 8.: Zenitev. Gostovanje mariborskega gledališča.

★

Gostovanje mariborskega gledališča v Ptuj. V ponedeljek, 8. t. m. gostuje Narodno gledališče v Mariboru v Ptuj v Gogoljevo rusko klasično komedijo »Zenitev«, ki je pri vseh dosežanih uprizoritvah v Mariboru dosegla nalenjši uspeh. Opazujemo občinstvo, da si nabavi vstopnice v predprodaji.

ali 38 %; naš uvoz pa je letočasno nazadnjeval od 1.671.500 na 1.133.000 ton, torej za 538.500 ton ali za 32 %.

Sušaški luki promet kaže v zadnjih letih naslednje gibanje:

let	promet ladij	prom. blaga
štev. ladij	br.-reg. ton	ton
1925.	1266	1.082.700
1926.	2412	1.143.300
1927.	2615	1.525.000
1928.	3013	1.967.200
1929.	3363	2.210.100
1930.	3671	2.505.000
1931.	3762	2.683.400

Kakor je iz gornjih števil razvidno, se je blagovni promet v sušaški luki še v letu 1930. navzlic splošnemu krčenju blagovnega prometa precej dvignil. Lani pa je padel, in sicer nasproti letu 1929. za 19 %, nasproti letu 1930. pa za 21 %.

Pri tem je zanimivo, da se je najbolj skrbila količina izkrcane blaga, in sicer za 35 %, od 304.800 na 197.800 ton, dočim se je količina vkrcane (izvoznega) blaga zmanjšala le za 14 %, od 423.900 na 362.000 ton.

Količina vkrcane blaga se je zmanjšala le od 361.500 na 315.600 ton, količina izkrcane drva pa od 13.100 na 8900 ton. Najobčutnejše pa se je v zadnjih letih skrbila količina izkrcane fosfata (od 137.900 ton v l. 1929. na 21.900 ton v l. 1931.) in prita (od 42.200 ton v l. 1929. na 7100 ton v l. 1931.).

V prometu s kolonialnim blagom se sušaška luka ni mogla še prav uveljaviti. Leta 1928. se je uvoz kolonialnega blaga nemudoma dvignil od 1100 na 14.100 ton; potem je zopet popustil na 3250 ton v l. 1930., lani pa se je ponovno dvignil na 12.400 ton.

Okrepitev naših državnih papirjev

Zadnje dni je na naših efektivnih tržiščih nastopila prav čvrsta tendenca v državnih papirjih, ki je očividno v zvezi z vnovčenjem kupona obveznic za vojno škodo. Kakor znano, so razni temni elementi raznašali že lani vesti, da naša država zaradi moralnosti in za nemške reparacije ne bo izplačala došlega kupona obveznic za vojno škodo. Navzlic demantiranjem vlade je tečaj tega papirja tudi v zadnjem času še popustil. Redno izplačevanje kupona, ki se je pričelo 1. t. m., pa je končno razbilo zadnje dvome, kakor se je tečaj obveznic naglo dvignil. Včeraj je bil na beograjski borzi zabeležen tečaj 250 nasproti 215 pred dobrim tednom, tako da znaša okrepitev tečaja v 8 dneih 16 %. Čvrsta tendenca pa je zalela tudi druge državne papirje. Investicijsko posojilo se je v tem času dvignilo od 55 na 58, 6 % bežljive obveznice so od prejšnjega ponedeljka poskočile od 36 na 41, pa tudi tečaj dolarskih papirjev so se precej okrepili.

— **Nove norme za opeko uveljavljene.** Norme za opeko, ki jih je izdal minister za zgradbe na podlagi § 36. gradbenega zakona, so bile objavljene v »Službenih Novicah« od 29. januarja in so stonile v veljavo 1. t. m. Stari format opeke (29 × 14 × 6,5 cm) se sme odslej (do konca l. 1933.) rabiti le pri nedovršenih stavbah, dočim se mora pri stavbah, ki se pričnejo izstrjevati po 1. februarju t. l., rabiti le novi format (25 × 12 × 6,5 cm).

— **Tudi Grčija uvaja kontingentni sistem za uvoz.** Kakor poročajo iz Aten, je konferenca gospodarskih ministrov, na kateri so sodelovali tudi predstavniki industrije in denarnih zavodov, priporočila grški vladi, da spremeni dosežani trgovinski - politični sistem. Grčija naj odpove vse trgovinske pogodbe in sklene nove na podlagi sistema uvoznih kontingentov.

— **Potrjena je prisilna poravnava,** ki jo je sklenil dolžnik Vlado Turk, trgovec v Ljubljani, Strelška 24. s svojimi upniki za 50 % kvoto terjatev, plačljivo v štirih tromesečnih obrokih. — Prav tako je potrjena prisilna poravnava, ki jo je sklenila trdnika Maks Stössel, trgovina z usnjem v Celju za 40 % kvoto terjatev, plačljivo v 11 enakih mesečnih obrokih.

— **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Breza prejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 2000 kg bencina, do 13. t. m. pa glede dobave usnatega materiala. Direkcija državnega rudnika Benja Luka prejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 500 kg tovarne masti in 500 kg cilindričnega olja ter glede dobave vijakov, matice in podložnic. Direkcija državnega rudnika Senški Rudnik prejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 5000 kg kovanih tračnic, kot ter glede dobave 1 stroja za brušenje krožnih žag. Direkcija državne železarnice Vares prejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave električnega materiala. Direkcija državnega rudnika Kreka prejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 10.000 kg kalcijevega karbida. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.) Dne 22. t. m. se bo vršila pri dravski delavnici v Ljubljani očetna licitacija glede dobave 28 m³ lesa; 29. t. m. pa glede dobave stroja za izdelovanje konic za kolosa. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pozorji pa v pisarni omenjene delavnice.)

Borze

2. februarja.

Zaradi praznika ljubljanska in zagrebška borza danes nista poslovali. Na beograjski borzi so tečaji deviz ostali v glavnem nespremenjeni, le devize London, New York in Bruselj so se nekoliko okrepile.

Ceprav na zagrebškem efektivnem tržišču danes ni bilo prometa, se je čvrsta tendenca v državnih papirjih na beograjskem tržišču nadaljevala. Vojna škoda je nadalje poskočila za 14 točk v začetku borznega prometa se je trgovala po 242,50, ob sklenju pa že po 250. Tudi ostali državni papirji so čvrstejši. Investicijsko posojilo se je dvignilo na 58, 6 % bežljive obveznice pa na 41 (včeraj 37,75). Tudi tečaj dolarskih papirjev so se okrepili. 5 % Blairovo posojilo je bilo zaključeno po 53, 7 % pa po 47 in 48 (včeraj 46,50).

Devize.

Beograd. London 193,70 — 195,30, Pariz 221,08 — 222,20, New York 5598,47 — 5626,73, New York kabel 5620,47 — 5648,73, Curih 1096,15 — 1101,63, Milan 280,39 — 282,79, Praga 166,38 — 167,24, Amsterdam 2260,80 do 2272,16, Berlin 1327,01 — 1337,81, Bruselj 783,74 — 787,68, Stockholm 1072,91 — 1102,91, København 1056,42 — 1086,42.

Curih. Beograd 9,05. Pariz 20,1650, London 17,68, New York 512,625, Bruselj 71,50, Milan 25,625, Amsterdam 206,25, Berlin 121,25, Praga 15,18, Sofija 3,71, Bukarešta 3,06.

Effekti

Beograd. Vojna škoda 248 — 252 (zaklj. 242,50 — 250), 7 % investicijsko 58 den.

(zaklj. 57,50 — 58), 4 % agrarne 80 bl. 6 % bežljive 40,75 den. (39,50 — 41), 8 % Blair 53 bl. (53), 7 % Blair 48 — 48,50 (47 — 48), 7 % Drž. hipotek. banka 48 den. (47 — 48), Narodna banka 4950 bl.

Blagovna tržišča

ZITO

+ **Novosadska blagovna borza** (2. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 26 vagonov. Rž: baška 160 — 165, — Oves: baški, sremški, banaški 125 — 130. Ječmen: baški in sremški, 68/64 kg 122,50 — 127,50; baški in sremski, pomladni, 67/68 kg 150 — 160. Koruza: baška in banaška 70 — 72, okolice Sombor 72 — 74; baška in sremška za maj 81 — 83, sremška 72 — 74; sremška za marc - maj 81 — 83; sremška 72 — 74.

S P O R T

I. mednarodne smučarske tekme v Mariboru

Odločilo se bo prvenstvo države v smučanju

Še par dni nas loči od našega smučarskega praznika. Prišli bodo, naši smučarji, iz Ljubljane, z Gorenjskega, iz Zagreba in iz inozemstva, da skupno proslavimo naš največji dan, ki se bo odločilo o državnem prvenstvu.

Vodstvo tekme je sestavljeno tako le: Predsedstvo tekme: Dr. Ivo Pirc, predsednik JZSS, dr. Ciril Pavlin, podpredsednik JZSS, dr. Stevo Hadži, podpredsednik JZSS, dr. Milan Hristič, podpredsednik JZSS, Josko Gorec, gen. tajnik JZSS, dr. Janko Berce, načelnik smučarskega oddelka JZSS, prof. Silc Joško, predsednik Mariborskega zimskega podsaveza. Tehnično vodstvo: Dr. Janko Berce. Sodniški zbor: predsednik dr. Janko Berce; za smučski tek: tehnični vodje: Ivan Tavčar, Ivo Marzelj; starter: Hinko Sircelj; časomeri: Voglar Srečko, Gnidovec Ante, rezervirano za inozemskega sodnika. Sodniki na cilju: Golubović Vekoslav, Predalič Stane, rez. za inozemskega sodnika. Zapisnikar: Vetrin Franjo, Kunstelj Anton. Zdravnik: Dr. Sekula Jože. Za skoke: tehnični vodje: Zdenko Švigelj, dr. Stane Kmet. Starter: Hinko Sircelj. Sodniki: Kveder Ivan, Gorec Josko, rez. za inoz. sod. ev. Pelan Stane. Nadzorniki zaleta: Predalič Stane; doskočišča: Voglar Srečko; izteka: Gajšek Janko, merilci skokov: Tavčar-Parma, Marzelj-Bregant, Kopriva-Dekleva. Zapisnikar: Vetrin Franjo. Zdravnik: Dr. Sekula Jože. Zdravniški odsek: načelnik dr. Sekula Jože. Novinarški odsek: načelnik Gnidovec Ante. Stanovanjski odsek: načelnik Ivan Roglič.

Mariborski zimskega podsavez vodi vse priprave prav intenzivno, tako da bo potek tekem brezhiben.

JZSS želi, da pridejo vsi smučarji k tekam v smučarskem dresu z znaki svojih klubov in saveza oz. podsaveza. Vsak naj vzame tudi smučke seboj, da bo velika manifestacija vseh smučarjev čim bolj impozantna in veličastna. K tekmi ima vsak polovično vožnjo do Maribora in nazaj. Pri odhodu je treba vožnjo karto dati na kolodvoru mokro žigosati, v Mariboru naj se ne odda, ker velja za brezplačni povratek s potrdilom Saveza, da je bil imetnik udeleženec tekme. Ta potrdila se dobijo pri Putniku na Aleksandrovi cesti nasproti kolodvoru in pri Sport-Rogliću na Grajskem trgu. 50 % popust velja od 4. do 9. februarja.

Stanovanje in hrano je treba naročiti pri Sport-Rogliću, Grajski trg 1, ki daje tudi vse informacije. Vsaka tekmovalna ekipa ima v posebnih hotelih svoje prenočišče, radi tega naj najkasneje do srede vseh vsak klub številno in imena tekmovalcev. Za ostale obiskovalce je tudi vse preskrbljeno. Glede hrane in stanovanja so zagotovljeni povsod popusti.

Za razdelitev nagrad in objavo rezultatov je predvidena skupna večerja v Grajski kleti. Za udeležbo se je treba seveda pravočasno prijaviti Sport-Rogliću, najkasneje v soboto. Večerjo se mora takoj plačati.

Garderoba za smučki bo na vrtu kavarnice Astoria in bo poslovala že v soboto od 7. zjutraj naprej. Pristojbina za dan in noč posebej 2.— Din. Kavarna Astoria je poleg Grajske kleti in je posebno ugodna za nedeljo zvečer, ker ima vsak udeleženec svoje smučki v neposredni bližini.

Rezultati in startne liste se bodo dobili za malenkostno vsoto 1 Din z rezultati pa za 2 Din po vsaki tekmi na cilju in v pisarni vodstva tekme v hotelu »Orel«.

Prevoz. V soboto bodo vozili mestni avtobusi k startu in cilju, ki je približno 40 minut južno od Maribora. Ravnotako v nedeljo do skakalnice v Radvanju. Pristojbina bo malenkostna.

Program tekem je: Petek, 5. febr.: popoldne sprejem inozemskih in domačih gostov.

Ob 15. zdravniški pregled vseh tekmovalcev, ki ga bo vršil sanitetni odsek pod vodstvom dr. Sekule Jože.

Ob 18. seja celokupnega vodstva.

Ob 20. zvečerje številk in objava prog.

Sobota 6. febr.: ob 8.30 start k 18 km tekmi pred gostilno Ahtig na Tržaški cesti; istotam — tudi cilj.

V nedeljo ob 13.30 blagoslovitev skakalnice v Radvanju nad Betnavskim gradom.

Ob 20. slavnostna objava rezultatov in razdelitev daril.

Ponoči razhod k posameznim vlakom. JZSS je izdalo sledeči

POZIV SMUČARJEM!

Državno prvenstvo naj postane vsakoletni zbor vseh jugoslovanskih smučarjev! Kar je Norvežanom holmenkollensko tekmovalstvo — to bodi Jugoslovancem naše tekmovalstvo za prvenstvo države! Vsenarodni smučarski praznik! Vsakdo naj pusti v dne 6. in 7. februarja v Maribor ter manifestira skupno z našimi in inozemskimi tekmovalci za najlepši in najzdravejši sport — za naš narodni sport!

Inozemske prijave. Avstrija je prijavila znana tekmovalca Kögla in Koglovitza. Čehi pošljejo 4 tekmovalce, ravnotako Poljaki.

Najmočnejšo ekipo pošlje Nemčija. Prijejo večkratni državni prvaki Gusti Müller iz Baurischela, Leopold iz Bratislave in znani Willy Bogner.

Domači tekmovalci pridejo vsi, posebej ker je omogočen vsakemu placement v svoji skupini, ki se bo tudi posebej katetalo.

Iz gornjih prijav vidimo, da čaka naše tekmovalce prav trd boj in da je vsako irokovanje odveč, ker so možna prese-

sremska pariteta Sid 75 — 77. — Moka: baška in banaška »ogoc« 300 — 380; »2« 340 — 360; »3« 305 — 310; »6« 255 do 265; »7« 190 — 200; »8« 122,50 — 127,50. — Otrubi: baški in sremški 85 — 90, banaški 80 — 85.

ZIVINA

+ **Zivinski sejem v Murski Soboti.** Na živinski sejem dne 1. t. m. so prignali 450 glav živine. Prodanih je bilo 260 krav, 15 telic, 20 bikov in 10 konj. Cene so bile naslednje: krave 1 — 3 Din, bik 3 — 5 Din, telice 3 — 5 Din. Konje so prodajali po 500 — 4000 Din. Kramarski sejem je bil dobro obiskan; ves dan so se gnetli ljudje po ulicah, le kupcev je bilo malo, tako da marsikateri sejmari ni izkupil toliko, da bi poravnal režijske stroške. Vidi se, da ljudem primanjkuje denarja.

S P O R T

Naloga nas vseh pa je, da pridemo v soboto in nedeljo vsi v Maribor. Pokažimo vse: u sve-u, koliko nas je, kako globoko se je ukoreninil ta kraljevski sport v naš narod in v total last vsega našega naroda. K tekmi pridejo posebni poročevalci vseh večjih listov, posebni vlaki iz Zagreba in iz Ljubljane, celo iz Graza je napovedan velik obisk — in vsem inozemskim gostom moramo pokazati, kaj smo, kaj zmremo in kaj hočemo.

Nogometni turnir v Zagrebu

Zagreb, 2. februarja. 6. Danes se je vršil nogometni turnir v korist pomožne akcije za reveže. Concordia je porazila Gradjskega s 3:2 (1:0), Hašk Zeleznikarje z 2:0 (2:0), Jugoslavija pa Viktorijo z 1:0 (0:0). Tekmam je prisostvovalo okoli 1500 ljudi.

Medkubaska skakalna tekma v Mojstrani

Smučarski klub Mojstrana je včeraj priredil skakalno tekmo, na kateri je startalo 36 tekmovalcev, in sicer so se tekme udeležili člani klubov Skala Jesenice, Bratstvo Jesenice, SPD Kranjska gora, Smučarski klub Ljubljana, SK Ilirja, SK Kamnik, SPD Maribor, Sokol Gorje, Smučarski klub Dvojje-Mojstrana. Startali so v dveh razredih, člani in naraščalniki.

Izmed članov so dosegli: 1. mesto Dečman Tone, Ljubljana, 141,5 točke, 2. Palme Franc, Ljubljana, 137,7. 3. Jakopčič Albin, Mojstrana 137,3. 4. Zemva, Gorje, 127,2 do 160 dosegljivih točk. Izmed naraščalnikov pa 1. Klančnik Karel, Mojstrana, 132, 2. Torkar Jože, Bled, 128, 3. Pribošek Emil, Ilirija 117 prav tako od 160 dosegljivih točk.

Medkubaska tekma se je pričela po tekamah LZSP. Z mojstranske skakalnice so smučarji izvršili danes popoldne v celoti 108 skokov. Skakalnica je bila v najboljšem stanju. Tekme so bile dobro organizirane.

Drsalne tekme v Ljubljani

Ljubljana, 2. februarja

Današnji praznik je bila na sporedu priteljska nogometna tekma med Ilirijo in Svobodo, ki se pa ni vršila, ker je bilo igranje popolnoma pokrito z ledom. Vršili so se le mladinske drsne tekme SK Ilirije, ki so nudile nepričakovano dober sport in so tako po številu udeležbe kakor tudi po kakovosti daleč prekosile vsako pričakovanje. Ni preveč povedano ako rečemo, da pomeni današnja mladinska tekma mejnik v razvoju umetnega drsanja. Nastopajoči so naravnost zadivili in so pokazali predvsem v prostem drsanju stvari, kakršnih se ne bi sramovali tudi naši najboljši seniorji. V svoj spored so vpletli raznovrstne težkoče, kot prute, raznožko, skoke itd.

Tekmovalje se je vršilo ob 10. popoldne na malem drsalističnem SK Ilirije. Nastopili sta dve kategoriji in sicer dečki in deklice do 14. leta z naslednjimi predpisanimi vajami: prestopni korak naprej na desno in levo, loki naprej na ven in na noter, trojka desno in levo na ven in 1 minuto prostega drsanja. Druga kategorija za moški in ženske naraščajo od 15. do 18. leta z vajami: loki naprej na ven in na noter, trojka naprej na ven levo in desno, vijuga desno naprej ven noter in levo naprej noter ven, ista vijuga začeta z levo in 1 minuto prostega drsanja.

Omeniti bi bilo, da večina nastopajočih ni imela primerno obutve in drsalč, ki sta bili za sportno drsanje pretežki. Obvezni loki niso bili na obojstrani vtihi, pri vseh je bila kolebna noga slaba. Pri naraščajo, kjer so nastopili samo moški, je najkorektnjeje vozil Gogala, dočim je Serne v prostem drsanju znatno prekašal vse ostale. Najbolj so frapirali najmlajši, katerih drsanje je bilo na zaviljivi višini. Zlasti so se izkazali Smerokli, Betetto, Sark in Haslakičević. Pri deklicah sta Severjeva in Wisiakova daleko nadkriljevali ostale. Vobče se je pokazalo, da imamo dober naraščajo, ki vežba sistematčno pod dobro kontrolo.

Področni rezultati:

Dečki do 14. leta (nastopilo 8): 1. Smerokli, mestna šola 4, 2. Betetto (6), 3.

Sark (9), 4. Haslakičević (13), 5. Gradjsnik (13), 6. Biber D. (18).

Deklice do 14. leta (6): 1. Sever (3), 2. Wisiak (6), 3. Schell (9), 4. Hribernik (13), 5. Osojnik (15), 6. Židarič (17).

J. O. Curwood

Na meji sveta

Odvrnul je oči od ognja in z jeznim nasmehom pogledal O'afu v bradati obraz.

»Potem bodimo prepričani, da bodo nekega dne prišli Rusi, Kitajci in Japonci čez Anadyrski zaliv in navalili na nas,« je nadaljeval. »In če bo kdaj tako, bo to za Američane ura tragičnega spoznanja, kaj bi mogla biti Aljaska ameriškemu narodu.«

Spet se je potalčal Alana stari bojni duh. A kmalu ga je iznova prevzel spomin na Mary Standishevo. V plamenih in žarjavi ognja, ki ga je kuril Olaf, je videl njene lepe, mirne oči uprte vase, in v dimu brezovnega lesa je dobival njen blede obraz oblike. V igrah plamenov jo je videl pred seboj, kako je tisti dan v Skagwayu poslušala njegove besede, ko ji je pripovedoval o bližajočem se boju za novi red v Alaski. In mislil je na to, da bi se ob njegovi strani borila za dobro stvar, če bi ne bila utonila... V grenki muk uslo globoko zasopel. Njegovi prividi so se zmerom končavali s tem, da je videl Mary Standishevo, stoječo s hrbtno proti vratom v njegovi kabini, kako je z drhtečimi ustnicami in s solzami v tihih sijočih očeh še v poslednjem trenutku prosila za svoje življenje...

Težko bi povedal, kako dolgo je spal tisto noč. Živahne sanje so ga spet in spet dramile iz nemirnega spanja. Nad njim so se lesketale zvezde in trudil se je, da ne bi mislil. Vzlic njegovi žalosti so bile sanje prijetne, kakor da bi bila na delu blaga moč, ki bi izkušala izbrisati tragedijo iz njegovega spomina. Spet je bil z Mary Standishevo v gorah pri Skagwayu; pokraj njega je hodila po osrčju tundre. Sonce ji je igralo v iskrih se laseh. Okoli nje so

cvele divje rože, škrlatne ličije, stepna trava in rumenooke marjetice. Ptici so peli, pijani poletja; neprestano je slišal njihovo radostno pesem. In slišal je dekletov glas, kako je v prekipenju notr-nje sreča odgovarjala veselim pticam in obračala k njemu svoje žareče oči. Z rahlim vzvikom je nazadnje planil iz spanja; bilo mu je, kakor da bi ga bil nekdo pičil. Olaf je že kuril ogenj in nad gorami se je napovedovala prva jutranja zarja.

12.

Ta prva noč v osrčju divjine in jutranja zarja sta bili Alanu pričetek duševnega vstajenja iz prepada, v katerega se je bil pogreznil. Z mogočnih vrhov Chugachskega in Kenajskega pogorja je bilo vanj novo veselje do življenja. Zdaj je razumel svojega očeta, kako je mogel toliko let častiti spomin na ženo, ki je bila umrla pred tako davnimi časi. Nešteto krat je bil videl, kako je ob spominu nanjo zasijal očetu obraz; in nekoč, ko sta stala v gorah pred neko solnično dolino, je bil stari Holt nenadoma izpregovoril in dejal:

»Natanko sedem in dvajset let je tega, kar sem hodil s tvojo materjo po tej dolini. Alan. Ali vidiš tistile mali zavinek soteske z veliko, prisojno skalo? Tam sva počivala, še preden si bil na svetu!«

Govoril je o tem, kakor da je bilo šele včeraj. In pred Alanom so sijale očeteve oči, polne čudne sreče, in gledale v dolini stvari, ki jih ni videl nihče razen njega.

In sreča, prav tista čudna, bolestna sreča se je naselila tudi v Alanovem srcu in začela boj zoper žalost, ki je kraljevala v njem. Nikoli več ne bo njegovo srčno tatišje prazno, nikoli več ne bo sam. Ta sreča je postajala neminljiv del njegovega bivanja, polnila ga je, kakor je nekaj polnila očeta. Sladka bol ga je obhajala in ga rahlo opominjala, naj iznova prične življenje. Nekje tam onkraj

groba ga je čakalo plačilo: srečanje z njo! Kakor skrivnost je nosil to vero s seboj. Nihče ne bi mogel spoznati izpremembe, ki se je bila izvršila v njem. Vsem se je zdel isti, zmerom stoično mirni Alan. Le Olaf, ki je bil poznał že Alanovega očeta kakor rodnega brata, je videl globlje od drugih. Starejši Holt je bil prav takšen: raven, spodoben in s smehljajem na ustnicah, kadar ga je razjedala najgloblja bol. Olaf ga je bil mnogokrat videl, ko je tako kljuboval smrti. Videl je bil, s kakim nadčloveškim pogumom se je odvrnil od žene, ki je umrla pred njegovimi očmi, in od vprašanju tega sveta, čeprav je bilo mnogo njegovih želja in smotrov zgorelo v pepel. Isti pogled je zdaj opazal pri Alanu, ko sta skupaj nadaljevala pot ob alaški obali. Le sam s seboj je Alan govoril o Mary Standishevi, prav kakor je tudi njegov oče sveto častil Elizabeto Holtovo v svojem srcu in ni nikoli proti nikomur izrekel njenega imena. Olaf je videl, kolikanj sta bila oče in sin podobna drug drugemu, a rahlo-čutje mu je zapiralo usta in mu ni dalo, da bi povedal Alanu to in ono, kar mu je prihajalo na um.

Govoril je o Sibiriji — spet in spet o Sibiriji — in nič kaj se ni dvizal, ko sta potovala proti Sewardu. Alan sam ni čutil potrebe po Bogu in kakšni hitrici. Dnevi so bili blagi, zgodnje poletje se je napovedovalo. Dan za dnem so širle pred njima gore kakor mogočni gradovi, ki so molili svoje stolpe v brezdanje, z oblaki okrašeno nebo. Držala sta se blizu obale in otokov in se utaborila vselaj že zgodaj zvečer. Na tisoče ptic je letalo proti severu in vsak večer so se dvigale iznad Olafovega ognja mamljive dišave po pečenki. Ko sta nazadnje dospela do Sewarda in je prišel za Olafa čas vrnitve, so oči starega Šveda nekam čudno mežikale in Alan mu je rekel v slovo, da bo čim njune skupne odprave v Sibirijo morda vendarle še prišel. Nato je gledal za motornim čolnom, dokler mu ni izginil izpred oči.

MALI OGLASI

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (1)

Izdovatelji športnih čepic

dobro izveštani, ali podjela, ki bi prevzela izdelavo čepic, izjemno prosti plačila od komada. — Posredbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Čepice« 2906-1

Kuhar, pomočnik

ki je doživljal kuharski tečaj ali gospodinjstvo šola, in ima veselje del, sprejme takoj postojna pri slovenski na Vrhovni. Ostalo po dogovoru. 3230-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (2)

Trg. pomočnik

šola zaposlen v trgovski galeriji, papirni trgovini ali v knjigarni. Jutra v oglasnem oddelku 3230-2

Trgovski pomočnik

je volitvovodni pomočnik na mestu, ki sprejema naročila, posreduje na dogovoru. Cenjene posredbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Majhno« 3278-2

Pouk

Beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dajaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 5 Din. (4)

ČAMERNIKOVA

šoferska šola
Ljubljana, Danajška c. 36
Prva polovna koncesionarna, Prospekt 15 zastoj — pošite pošt. Učence sprejema vsak čas. 251

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (3)

Fiksni in provizijo

podajajo potnikom za obisk prijaznih stanov v Ljubljani in okolici ter v o dravsko banovino za manufakturno blago. Posredbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Fiksni in provizijo«. 3211-5

Edgar Rice Burroughs;

Tarzan, kralj džungle

115.

Cilo je stopal svojo pot, z dolgim ščitom tesno pritrjen k vitkemu, oglenočrnemu telesu. Noč ga je našla daleč od domače vasi. Speljal je v rogovile velikega drevesa, si tam napravil iz vej in listja nekakšno gnezdo in zaspal. Tri milje dalje na zahodu je počival pod opičje kralja Kerčaka.

Prodajam

Oglasni trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasni socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (6)

Foto-aparate

in vse fotopotrebnosti kupi pod najugodnejšimi pogoji v foto trgovini A. Šturm, Marjina trg št. 8 — vogal Wolfere ulice št. 1. 324-2

Umivalnik

krasen, marmornat, poseben za pripravo za zdravila ali zobozdravniški, naprava. Posredbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Umivalnik« 3232-6

Puhasto perje

čisto, belano, kg po 48 Din, druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 120 Din in čisti puh kg po 250 Din razpoložljivi po postnem povzetju L. Brozovič, Zagreb, Ilca 82. 3232-6

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (19)

Lokal

s stranskimi prostori, v centru mesta na prometni točki blizu s. 1. majem ali posreduje. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 3206-19

Restavracija

blizu kolodvoza — ki je otvorena pod in dan, z bogatim inventarjem, 200 stolov, 50 mizami in vsem drugim takoj prodam radi boleznih. Najemniška pogodba za 5 let. Cena Din 20.000. Plemenite posredbe na naslov: Ilja Mirković, Zagreb, Gunduličeva 45. 3437-19

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (16)

Avtomobilsko kolo

»Fiat« 700 X 121, rabljeno kupim. Posredbe na pošiljnicu »Jutra« v Novem mestu pod šifro »Rabljeno kolo«. 3279-10

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (20)

Majhno hišo

z vrtom prodam za 120.000 Din. Več se izve v restavraciji Valjaver, Šiška, Aleševičeva cesta. 3230-20

Kupim

Oglasni trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasni socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (7)

Morale

sube, ta promptno dobavo kupim več vagonov. Plemenite posredbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Morale« 3207-7

Krhljkovo lubje

kupim. Posredbe z navodbo količine in skrajni cene na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Lubje«. 3434-7

Zobato kolo

premer 180—200 cm, s pot do šestkratno prestavo krpino. Posredbe na naslov: »Estrac, Mirna, Dolenjske« 3431-7

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (21)

Telefon 2059

PREMOG suha drva
Pogačnik, Bohoričeva št. 5.

Najnovša slušnaška

patentna železna zelo praktična složitiva postelja s tapiceriranim madracom — praktična za vsako hišo, postelja, za potujoče osebe, za nočne službe. Cena Din 300. — Razpoložljivi po povzetju.

Lesene slušnaške patentne

železne zelo praktična složitiva postelja s tapiceriranim madracom. — Cena Din 200. —

spaljni

potent fotelj stane Din 1300

Liegestuhl praktična za

ležanje in sedenje. Cena Din 150. —

Po tem imam čisto

čisto perje kg po 48 Din, čisto belo gosje kg po 120 Din in čisti puh kg po 250 Din. — Brozovič, Zagreb, Ilca 82. 3230-20

Marica

ali že več

da si najlepše plošče lahko izposodiš pri

ŠLAGER

Ljubljana, Aleksandrova 5

Maribor, Gregorčičeva 20

Klavirje in pianine

svetovnih znamk kupite po globoko znižanih cenah pri »Muzikaa, Sv. Petra c. 46. Najceneje izposojate, po pravila in zglasuje 348-26

Separirano sobo

oddam na Poljanski cesti št. 20/III. desno. 3195-23

Lepo sobo

strogo separirano oddam s 15. februarjem na Mirju št. 25/II. 3230-20

Opremljeno sobo

poseljen v vodo, elek. triko, sončno in zračno, oddam stari osebi za toliko čisto. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 3237-20

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (12)

Pohištvo in najem

Spalnica, jedilnica, go. posko sobo in kuhinjo od lam je boljši stranski za isti čas v njem, event. isto prodam. Plemenite posredbe pod šifro »Pohištvo in najem« na oglasni oddelku »Jutra«. 3279-12

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (17)

Pekarijo

inventarjem in stanova njem oddam takoj v najem na zelo prometnem kraju nasproti železni tovarni na Jesenicah. Poslušala dajale lastnik Bruner Matko, Jelenice št. 45. telefon 3129. 3230-20

2 prazni sobi

s kopalnico in teraso takoj oddam v vili pri Vrtar. Butarjeva ulica 45. telefon 3129. 3230-20

Stanovanje

odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (21)

Stirisob. stanovanje

solšno, v brezhibnem stanju, z vsem komfortom, v nadstropju lepe vile, z garažo in soupzabno vrta, v najlepši legi blizu opere oddam takoj ali pozneje. Vprašati v Knafljevi ul. št. 13/II. 3278-21

Pozor, ženini

in neveste!

MODROCE

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, spalne livane in fotelje nud najceneje

RUDOLF

RADOVAN

tapetnik

Mestni trg št. 13.

Zima, morska trava, olago za modroce in oreveleke pohištva v veliki izbiri po najnižji ceni. 325

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA :: SV. PETRA NASIP 23

Družabne radosti

S harmoničnim zaključkom dneva postane večer, ker izbrisi aromatična svežina prave »4711« spomin na različne male dnevne nepravice. Oživljajoči in osvježujoči vonj te žlahtne in prave »4711« kolonjske vode naglo obvlada nastopajočo utrujenost in nam pomore, da uživamo brez tegobe in v dobrem razpoloženju radosti vedre družabnosti.

Tudi ostali žlahtni izdelki svetovne trdke »4711« verno služijo Vašemu zdravju in Vaši lepoti.

»4711« se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih zaprtih steklenicah z modrozlato etiketo. Da ne dobite potvorb, zavrnite odločno odprto steklenico!

Eau de Cologne

Repr. Rave d. d., Zagreb.

Iz življenja na deželi

ZABNICA. Banska uprava je potrdila proračun za našo dvorazredno narodno šolo. Številke najlepše povedo, da se je delo pri sestavi šolskega proračuna z največjo varčnostjo. Z omejitvijo nekaterih izdatkov je prihranilo upraviteljstvo šole iz lanskega leta znesek 5000 Din, tako da so izdatki za šolo prav za prav letos le 11.000 Din. K proračunu prispevata občina Stara Loka 77,22% in občina Strazišče 22,78%. Zabniško šolo obiskuje 106 dečkov in dečice, ki so navezani samo na 1 učno moč. Špolska želja je, da prispe čimprej že obljubljeni upravitelj šole.

SEVNICA. V nedeljo popoldne je predaval v Školskem domu g. Kravos, predavatelj ZKD, o Jugoslaviji in o doveti deželi. Zanimivemu predavanju je prisostvovalo mnogo dece in odraslih. V februarju nas bo obiskal g. Kravos zopet z zanimivim skiptičnim predavanjem. Za otvoritveno predstavo novega odra bo priredil Sokol v Sovnici v nedeljo 7. t. m. popoldne veseloigro »Španska muha«. Vstopnina bo nika. Vabljeni.

Brata Naglič

EKSPORT ČEVLJEV

Ziri nad škofjo Loko

Najtrpežnejši smučarski čevlji in gojzice.

Zahtevajte cenike! Trgovci popust!

Zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro svetovnoznana trdnika

H. Suttner
LJUBLJANA 5
Prešernova ulica št. 4

Zadnje novosti prstanov, verižic, zapestnic, naprsnih igel (brož) itd.

Predelavanje zlatih stvari; izdelovanje tudi po želji.

Tvrda razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštne prosto.

H. SUTTNER v Ljubljani 4

Lastna protokollirana tovarna ur v Sveti.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli ob nena-domestljivih izgubi našega dobrega moža in brata, gospoda

Janeza Zdolska
vrtarja drž. žel.

kakor tudi za krasne vence, se tem potom vsem najiskreneje zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo g. Mihaelu Ferencaku, pevskemu društvu »Krilato kolo« in godbi Schönher in vsem njegovim stanovskim tovarišem za zadnje spremstvo.

Maribor, dne 1. febr. 1932.

ZALUJOČI OSTALI